

PREAMBULUM

Az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium alapvető célja, hogy a Kormány szociálpolitikai programjának végrehajtását koordinálja, intézkedései alapján a legégetőbb társadalmpolitikai problémák megoldásáról, a biztosított források keretei között minél szélesebb körben érvényesítse az emberi méltóság és az egyenlő bánásmód elvét, csökkentve a különböző hátrányokkal élők kirekesztését, valamint hogy kiépítse és működtesse a gyermek- és ifjúsági lét életkori sajátosságainak megfelelő készségek kibontakoztatásához szükséges eszközrendszert. A tervezés során a Minisztérium arra törekedett, hogy e szerteágazó célokat meg tudja valósítani.

A szociális feszültségek orvoslásának a költségvetés nem az egyetlen eszköze, erre csak szolidáris, összetartó társadalomban van érdemi lehetőség, ahol lehet és megéri dolgozni, s ahol azok sem maradnak segítség nélkül, akik nem tudnak magukról gondoskodni. Ez közös feladata az állampolgároknak, a helyi közösségeknek és az államnak. Az adók, a járulékok az újraelosztás forrásai, és ilyen módon a gondoskodás minden állampolgár személyes felelőssége is. Ugyanilyen fontos azonban a helyi közösségek odafigyelése, tudása, tapasztalata és emberi segítőkészsége. A szociálpolitika területén így nem az államnak kell mindent megoldania, hanem olyan támogatási rendszereket, működési kereteket kell létrehoznia, amely segíti a partnerség és öngondoskodás kialakítását, megerősödését. Az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium ezeket a szempontokat vette figyelembe a költségvetési fejezete tervezésekor.

A költségvetés kialakítása során arra is figyelmet fordítottunk, hogy az Európai Unió lisszaboni célmegfogalmazása a versenyképesség mellett a tudásalapú társadalom kialakítását, a fenntartható fejlődést, a több és jobb munkahely megteremtését és a nagyobb társadalmi kohéziót tűzi ki célul. Mivel a gazdasági fejlődés lehetőségei automatikusan nem jutnak el a legrosszabb helyzetben levőkhöz, a szociális támogatásoknak elsősorban rájuk kell irányulniuk. A jóléti juttatások rendszerének kialakítása során elsősorban ez jelentette a kiindulópontot.

Az intézeti címek tervezésének indoklása

A 2005. évi költségvetés tervezési irányelveinek megfelelően intézeti körben a 2005. évi személyi juttatás előirányzat tervezése során figyelembevételre került

- az illetmények 6,0 %-os emelkedésének a hatása oly módon, hogy az illetményemelés illetve keresetemelkedés fedezetét intézmény-csoportonként differenciált módon részben a központi költségvetés biztosítja, részben a költségvetési szerveknek kell megteremteniük a következők szerint:

= a minisztériumnál és a háttérintézményeknél teljes egészében intézményi saját hatáskörű intézkedésekkel, központi költségvetési támogatás nélkül,

= a többi területen (kivéve a szociális és gyermekvédelmi intézményeket) 4,5 %-os mértékig - támogatásarányosan - központi költségvetési támogatás biztosításával, - bevételarányosan - többletbevétellel ellentételezeten, 1,5 % pontról intézményi szervezési intézkedésekkel, az intézmények meglévő forrásai terhére kell gondoskodni a pénzügyi fedezetről.

= az ellátottak gondozását, ápolását végző szociális és gyermekvédelmi intézményekben, a feladatellátás jellege és létszámellátottság helyzete miatt a 6,0 %-os keresetemelkedés központi költségvetési támogatással ellentételezeten szerepel a fejezet javaslatában.

- a 2004. évben változtatásra került 13. havi illetmény a közalkalmazotti körben visszapótlásra került, a köztisztviselői körben ennek kigazdálkodásáról az érintett intézményeknek saját hatáskörben kell gondoskodniuk.

Az irányelvek szerint az illetmények 6,0 %-kal történő emelése döntő részben az illetményrendszerek módosításával (a közalkalmazotti illetménytábla garantált tételeinek, a köztisztviselői illetményalap emelésével), kisebb részben az intézményszinten garantált, differenciált személyi ösztönzést megalapozó elemek, beépítésével kerül sor.

1. cím: Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium

Támogatás: **2 334,1 millió Ft.**

A minisztérium feladatokhoz igazodó létszámának kialakítása folyamatban van. A beállított támogatási keretösszeg a ténylegesen megállapításra kerülő létszám függvényében pontosításra kerül.

3. cím: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet

Támogatás: **573 millió Ft.**

Bevétel: 109,2 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 682,2 millió Ft.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetét, mint továbbképző, tudományos és módszertani intézményt. Tevékenysége célját és irányait meghatározó főbb feladatai az alábbiak:

1.) a módszertani fejlesztés területén különösen

- ellátja a személyes gondoskodást nyújtó a gyermekjóléti alapellátást, a gyermekvédelmi szakellátást és a szociális alap- és szakosított ellátásokat végző intézmények munkájának szakmai és módszertani fejlesztését,
- országosan koordinálja a szakterület módszertani tevékenységét, ennek kapcsán folyamatosan együttműködik és egyeztet az országos, regionális és megyei módszertani intézményekkel,
- részt vesz az intézmények és szolgáltatások ellenőrzésében,

2.) a tudományos kutatás területén különösen

- gyűjti a szakterületre vonatkozó információkat,
- hatásvizsgálatokat és elemzéseket készít,
- figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos hazai és nemzetközi tudományos eredményeket;

3.) a képzés területén különösen

- figyelemmel kíséri a szociális felsőoktatás szakmai fejlődését,

- ellátja a szociális szakképzés, illetve a tekintetében a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvényben meghatározott fejlesztő-szolgáltató, valamint
- a szakképesítésért felelős miniszter felhatalmazása alapján ellátja a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény rendelkezése szerint a szociális szakképzés szakmai tantárgyai tankönyveinek kidolgozásával, kiadásával és forgalmazásával kapcsolatos feladatokat,
- működteti és fejleszti a továbbképzések és a szakvizsga rendszerét,
- felnőttképzési intézmény és konferenciaközpont;

továbbá

- közreműködik nemzetközi szakmai kapcsolatok kialakításában és fejlesztésében.
- együttműködik az ágazati érdekegyeztető fórumokkal és civil szervezetekkel,
- közreműködik az ágazati szakmastruktúra fejlesztésében,
- az ágazatirányítást ellátó minisztérium által meghatározott körben ellátja szakterületi pályázatok adminisztrációját
- koordinálja a nemzetközi örökbe-fogadással kapcsolatos tevékenységet

Jelenleg a szolgáltatást nyújtó módszertani bölcsőde, mint önálló szervezeti egység működik a NCSSZI keretein belül: 80 férőhelyen a 4 bölcsődei egységben:

4. cím: Mobilitás

Támogatás: **549,7 millió Ft.**

Bevétel: 93 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 642,7millió Ft.

A Mobilitás ellátja a Kormány ifjúságpolitikai és a kábítószer-fogyasztás megelőzésével kapcsolatos célkitűzéseit megvalósító kutatási, módszertani, szakmai-fejlesztési tevékenységet. Az Intézmény pályázatkezelési, pénzügyi támogatásokat kezelő, képzési, információs, valamint egyéb szolgáltatási feladatokat lát el. Feladatait igazgatóságokon, intézeteken keresztül látja el. A Nemzetközi Igazgatóság az ifjúság területén létrejött és megvalósuló kétoldalú tárcaközi megállapodások szakmai programját és koordinációját végzi. A Pályázati Igazgatóság pályázatokat kezel. A Hálózati Igazgatóságok regionális ifjúsági feladatokkal foglalkoznak. A Nemzetközi Drogmegelőzési Intézet képzéssel, könyvkiadással lép fel a kábítószer fogyasztás és elterjedés ellen. A Nemzeti Ifjúságkutató Intézet az Ifjúság helyzetének kutatásával foglalkozik. Vállalkozási tevékenységet nem folytat. Vagyonkezelői felügyelettel nem bír. Feladatában, létszámában változás nem volt. Az intézmény takarékos gazdálkodásra törekszik.

5. cím: Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal

Támogatás: **334,3 millió Ft.**

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal a Kormány kisebbségpolitikai tevékenységével kapcsolatban előkészíti a Kormány kisebbségpolitikai döntéseit, összehangolja a kormányprogram kisebbségekkel kapcsolatos feladatainak végrehajtását.

A Hivatal 2005. évi szakmai feladatait a nemzeti és etnikai kisebbségekről szóló 1993. LXXVII. tv. és egyéb , a hazai kisebbségekre vonatkozó jogszabályok, valamint a Kormány hazai kisebbségekkel kapcsolatos célkitűzései határozzák meg.

A Hivatal a nemzetközi szerződéseken alapuló elvek szellemében kapcsolatot ápol a kisebbségek anyaországaival, illetve nyelv-nemzeteivel a hazánkban élő kisebbségek érdekében. Kapcsolatot tart azokkal a nemzetközi szervezetekkel és intézményekkel, melyek a különböző országokban élő kisebbségek jogainak védelmével foglalkozik.

A Hivatal figyelemmel kíséri a közvélemény kisebbségekkel kapcsolatos alakulását, a hazai és külföldi sajtót, rendszeresen tájékoztatja a közvéleményt a kisebbségi politika végrehajtásáról.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal ellátja a Kormány által létrehozott vegyes bizottságokban, tárcaközi bizottságokban a Kormány által a Hivatal részére meghatározott feladatokat.

6. cím: Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség

Támogatás: **970,8 millió Ft.**

Bevétel: 800 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 1 770,8 millió Ft.

A fogyasztóvédelem feladatait a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény határozza meg. E törvény felhatalmazása alapján az áruk és szolgáltatások biztonságáról és az azzal kapcsolatos piac-felügyeleti eljárásról szóló 79/1998.(IV. 29.) Korm. rendelet, továbbá a Főfelügyelőség szervezetéről, feladat és hatásköréről szóló 89/1998.(V.8.) Korm. rendelet szabályozza a piac-felügyeleti ellenőrzési tevékenységet.

Az intézmény alapfeladatai az alábbiak:

- piac-felügyeleti tevékenység,
- laboratóriumi tevékenység,
- a fogyasztók vagyoni érdekeit védő, szolgáltatási tevékenységet ellenőrző reklám felügyeleti, valamint minőségi reklamációkkal kapcsolatos vizsgálati tevékenység,
- a fogyasztók folyamatos tájékoztatása és a kapcsolattartás, mely a médiában való folyamatos jelenlétet, áruismertetőket, tesztek készítését, előadások tartását kívánja meg.

Az EU csatlakozással összefüggő új feladatok:

- a határokon átnyúló fogyasztói jogsértéseknél, kijelölt magyar jogérvényesítőként ellátandó hatósági feladatok,
- az EU-RAPEX rendszerrel való kommunikáció országos szintű biztosítása,
- az Élelmiszerbiztonsági Hivatal létrehozásából adódó kommunikációs feladatok,
- KPIR társhatósági rendszerének kiterjesztése minden piac-felügyeleti szerve, és
- a gazdasági szervezetek termékvisszahívásaival kapcsolatos koordinációs feladatok.

A Főfelügyelőség alapfeladatainak ellátásához a költségvetési támogatáson túlmenően, a saját bevételek nyújtanak fedezetet. Az intézmény a működési bevételek tervezésekor 100,0 millió forint többletbevétellel számolt, melyet a hatósági tevékenység (vizsgálatok, ellenőrzések száma) növelésével és nem a hatósági árak emelésével kíván elérni. A 2005. évre előírt kereset növekedés és a 13. havi juttatás pénzügyi fedezetének biztosítása 12 fő létszámcsökkentés tervezését tette szükségessé.

Az intézmény 2005. évre tervezett kiadási előirányzata 1.770,8 millió forint, bevételi előirányzata 800,0 millió forint, költségvetési támogatása 970,8 millió forint, tervezett létszáma 193 fő.

7. cím: Állami szociális intézetek

Támogatás: **1 293,5 millió Ft.**

Bevétel: 208,9 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 1 502,4 millió Ft.

A címhez tartozó költségvetési szervek:

Értelmi Fogyatékosok Rehabilitációs Intézete

Reménysugár Habilitációs Intézet

Vakok Állami Intézete

Mozgássérültek Állami Intézete

A címhez tartozó intézetek feladata egyrészt az egészségkárosodott, mozgás- illetve látássérült személyeknek az ellátása, oktatása, szakmai képzése, rehabilitációs célú foglalkoztatása, a

beutaltak családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérésének előkészítése, az utógondozásuk megszervezése. Feladata továbbá a felnőtt értelmi fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációs, rehabilitációs lehetőségeinek biztosítása, foglalkoztatása, az értelmi fogyatékosok családcsoportos gondozása, lehetőség szerint családba történő reintegrálása. A súlyos értelmi fogyatékosok és halmozottan sérültek szociális ellátása tartós bentlakás biztosítása, intézményi ápolása, gondozása, fejlesztő célú foglalkoztatása.

A támogatási előirányzat 1 293,5 millió forint. A tervezhető növekmény 81,4 millió forint, melyből az intézetek a bérfejlesztések ellentételezésére 56,0 millió forintot, a 13.havi illetmény visszapótlására 24,9 millió forintot fordíthatnak. Az intézetek működőképességének fenntartása érdekében a szükségessé vált a központosítva elrendelt 76,9 millió forintos állami támogatás csökkentés teljes egészében történő visszapótlása, így a zárolás a cím intézeteinél nem okoz támogatás csökkenést.

A tervezhető létszám változatlanul 560 fő.

8. cím: Gyermek- és ifjúságvédelem intézetei

Támogatás: **3 325,5 millió Ft.**

Bevétel: 136,5 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 3 462 millió Ft.

A címhez tartozó költségvetési szervek

ESZCSM Budapesti Javítóintézete

ESZCSM Aszódi Javítóintézete

ESZCSM Rákospalotai Javítóintézete

ESZCSM Debreceni Javítóintézete

ESZCSM Esztergomi Gyermekotthona

ESZCSM Kalocsai Gyermekotthona

ESZCSM Zalaegerszegi Gyermekotthona

Károlyi István Gyermekközpont, Fót

A címhez tartozó nyolc intézet az ellátás nélkül maradt, illetve családi környezetben nem nevelhető, beilleszkedési, magatartási, vagy tanulási zavarokkal küzdő gyermekek, valamint a fiatalkorú büntető-nevelő célzatú elhelyezését látja el. A befogadó intézmény gondoskodik a bentlakók iskolai képzéséről, az előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorúak javítóintézeti ellátásáról, előzetes letartóztatásának végrehajtásáról, neveléséről, általános iskolai és szakiskolai oktatásáról, a kikerülő fiatalok utógondozásáról.

Az állami támogatás 3 325,5 millió forint. Az előző évhez viszonyított 130,7 millió forintos növekedést egyrészt a bérfejlesztések ellentételezésére biztosított 134,6 millió forint, másrészt a 13. havi illetmény visszapótlására adott 21,3 millió forint határozza meg. Az összeget módosítja a Fóti Károlyi István Gyermekközpont által működtetett Általános Iskola - Önkormányzathoz történő átadásával járó állami támogatás 25,2 millió forintos zárolása. Az államháztartás egyensúlyhelyzetének javítása érdekében előírt támogatáscsökkentés -az intézetek működőképességének biztosítása érdekében- 100%-ban visszapótlásra kerül.

A címnél létszámváltozás nem volt, így a tervezhető létszám 1.027 fő.

9. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

1. Beruházások

1.1. Reménysugár Habilitációs Intézet rekonstrukciója

Támogatás: **150 millió Ft.**

A beruházás szakmai programja 2002. novemberében került jóváhagyásra három ütemben történő megvalósítással Az intézet két telephelyen működő, súlyos és halmozottan súlyos értelmi fogyatékosokat ellátó ápoló-gondozó otthon. Az épületek nem szociális otthoni elhelyezésre lettek kialakítva, a feltételek nem felelnek meg sem a szakmai, sem a műszaki elvárásoknak.

A nagytétényi telephely régi kastélyépület, melléképületekkel kiegészítve. A budatétényi telephely a két világháború között apácaotthon céljára épült, később gyermekotthonként működött. A két telephelyen működő gyermekintézmény 1970-ben állami módszertani gyermekotthoni feladatokra specializálódott. Az 1993. évi III: törvény (szociális igazgatásról és szociális ellátásokról) alapján a kórházi elhelyezés jellegű gyermekotthoni ellátás helyett az intézet feladatkörét az alapító okirat fogyatékosokat ápoló-gondozó intézetként határozta meg, azonban ehhez a funkcióhoz hiányoznak a szociális és kiszolgáló helységek.

A beruházással teljesülnek a Fogyatékosügyi Programban, valamint a Fogyatékosok esélyegyenlőségéről szóló, 1998. évi XXVI. törvényben megfogalmazott, az ellátás feltételeinek javítását és az akadálymentes épületkialakítást célzó előírások. Az új épület mellett a bővítési rekonstrukció része a meglévő főépület teljes felújítása, korszerűsítése, elsősorban az igazgatási funkciók ellátására. A kivitelező vállalási nyilatkozata szerint előrehozott teljesítéssel a munkálatok 2004. év végéig műszakilag elkészülnek, csak a fizetési kötelezettség húzódik át a jövő évi számlabenyújtáshoz.

2. Fogyatékosok esélyegyenlőségének javítása

Támogatás: **200 millió Ft.**

A program célja a fogyatékos személyek társadalmi integrációját segítő programok, rendezvények támogatásával a társadalmi szemlélet pozitív irányú megváltoztatása, ismeretterjesztés, prevenció, a fogyatékos személyek és családjaik életminőségének javítása, továbbá létesítmények akadálymentessé tétele.

2005. január 1-vel valamennyi közhasználatú létesítményben biztosítani kell a fogyatékos emberek számára az akadálymentes használat feltételeit. A program a minisztérium kezelésében lévő állami, valamint önkormányzati és egyéb tulajdonú szociális, ifjúsági és egyéb fogyatékosügyi létesítmények akadálymentessé tételének megvalósításához biztosít forrást.

3. A kábítószer-fogyasztás megelőzésével kapcsolatos feladatok

3.1. A kábítószer-fogyasztás okozta egyéni, társadalmi károk csökkentése; elterelés

Támogatás: **412 millió Ft.**

A program keretén belül két önálló feladat kerül megvalósításra.

a) A kábítószer-fogyasztás okozta egyéni társadalmi károk csökkentése

A program célja a magas kockázatú drogfogyasztás okozta társadalmi, gazdasági és egyéni ártalmak csökkenése, s ehhez kapcsolódóan a népegészségügyi helyzet szinten tartása, javítása. A kockázati tényezők hatékony csökkentésének eszköztárába illeszthető a droghelyettesítővel küzdők és hozzátartozóik ellátásba jutása, a gyógyult szenvedélybetegek munkaerőpiacon történő megtartása.

A legfontosabb összetevők:

- A droghasználat okozta ártalmak csökkentése (pl.: HIV és hepatitisz C fertőzések) mind az egyén, mind a társadalom vonatkozásában.
 - Az alacsony-küszöbű szolgáltatások jelentős fejlesztése, illetve modellprogram, illetve intézmény hálózatának kialakítása.
 - A normatív finanszírozás rendszerének kidolgozása.
 - Régióként minimum egy fenntartó kezelési centrum létrehozása és működtetése.
 - Az ellátórendszer szempontjából láthatóvá tenni, és elérni minél több kábítószer-fogyasztót.
 - Segítséget nyújtani a droghasználat stádiumában.
-
- Az ellátórendszer spektrumának teljes körű kiépítése megfelelő kapacitással.
 - A szakterület likviditásának folyamatos biztosítása.
 - A Nemzeti Stratégiában kitűzött célok folyamatos végrehajtása 2009-ig.

b) Elterelés

A program célja a Btk. módosítás által bevezetett ún. elterelés (a büntetőeljárás alternatívájaként történő egészségügyi vagy prevenciós ellátás) intézményrendszerén belül a megelőző-felvilágosító szolgáltatás országos ellátó-hálózatának finanszírozása, működtetése. A megelőző-felvilágosító szolgáltatásba kerülő terheltek számára a későbbi droghasználat megelőzését szolgáló célzott prevenciós szolgáltatásokat biztosítanak az erre kijelölt szolgáltatók.

A megelőző-felvilágosító szolgáltatás keretében történik a megelőző-felvilágosító szolgáltatók szakmai fejlesztési programjainak kialakítása és támogatása, képzési, továbbképzési programok megvalósítása, szakmai koordinációs feladatok ellátása, a megelőző-felvilágosító szolgáltatók tevékenységének felügyelete, az adminisztratív kötelemények betartásának ellenőrzése, a büntetőeljárás alternatívájaként történő prevenciós ellátás, mint büntetőjogi eszköz értékelési rendszerének kialakítása és működtetése, a kapcsolódó kutatási feladatok elvégzése, illetve szervezése.

3.2. Kábítószer-megelőzési program

Támogatás: **584 millió Ft.**

A kábítószerellenes nemzeti stratégia a kábítószer-probléma hatékony kezelését kívánja szolgálni, kiemelkedően fontos akcióterületként azonosítja a legkülönbözőbb színtereken folyó prevenciós tevékenység támogatását és előmozdítását. A prevenciós tevékenységek közül kiemelkedő fontossággal bír az ifjúság és azon belül is a tanuló ifjúság körében folyó prevenciós tevékenység előmozdítása, szakmai tartalmainak korszerűsítése és a leghatékonyabb technikák széles körű elterjesztése. A program során elérendő cél a kábítószer-használat terjedésének mérséklése, az első kábítószer-kipróbálás minél későbbi életkorra való kitolása, a lakosság és a szakmai terület témáról való tudásának bővítése és az egészséges-, drogmentes életstílus vonzóvá tétele, valamint hatékony nemzetközi gyakorlatok hazai alkalmazása.

A megelőzési program kiemelt területe az iskolai kábítószer-megelőző programok megvalósítása és fejlesztése; az iskolákon kívül folyó kábítószer-megelőző munka (munkahelyi drogprevenciós programok fejlesztése és kipróbálása, modellprogramok, prevenciós, életvezetési tanácsadó szolgáltatások létesítése, a leszakadó-, iskolarendszerekből kikerülő ifjúsági csoportok prevenciós programjainak bővítése) fejlesztése. Ugyancsak hangsúlyos feladat a társadalom probléma-érzékenységének növelése (szemléletformálás); az önkormányzatok szerepvállalásának elősegítése a kábítószer-probléma kezelésében (Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok); a meglévő nemzetközi kapcsolatok bővítése; a kábítószer-megelőzést végző szervezetek stabil támogatási rendszerének kidolgozása; közösségi, erőforrás-szövetségek összkormányzati szinten való megerősítése és előmozdítása; továbbá a kábítószer-megelőzés tevékenységeinek hatékonyságát elősegítő és egyéb, a területre vonatkozó kutatások, képzések számának növelése.

4. Gyermek- és ifjúsági feladatok

4. 1. Ifjúsági turizmus fejlesztése

A jogcímcsoport előirányzatai az ifjúsági korosztályok turisztikai célú szabadidő eltöltése infrastrukturális hátterének megteremtését, fejlesztését, illetve működtetését szolgálják.

4.1.1. Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum Kht.

Támogatás: **290 millió Ft.**

A Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum Kht. előirányzat közhasznú szerződésben meghatározott feladatok ellátására, az ingatlanok állagmegóvásával, karbantartásával kapcsolatos kiadások fedezetére, valamint a Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum Kht. által kezelt ingatlanok fejlesztése forrásul szolgál. A támogatás alapja a Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum, Oktatási és Üdültetési Közhasznú Társaság alapításáról szóló 21/1996 (II. 7.) Korm. rendelet.

4.1.2. Ifjúsági fesztiválok, nagy ifjúsági rendezvények támogatása

Támogatás: **131,3 millió Ft.**

Az előirányzat az ifjúsági korosztályok számára szervezett értékteremtő, közösségi - szabadidős és kulturális események megvalósulásának pályázati úton történő támogatásul szolgál.

4.2 Határon túli és nemzetközi együttműködés

A jogcímcsoport előirányzatai a magyar kormány nemzetközi kapcsolataiból, Európai Unió tagóságából eredő kötelezettségeinek teljesítését, valamint a határainkon túl élő magyar gyermekek és fiatalok élethelyzetének javítását, a szülőföldön történő megmaradásuk esélyeinek növelését, valamint a magyarországi ifjúsági szervezetekkel történő együttműködésük elősegítését célozzák.

4.2.1. Határon túli és nemzetközi kapcsolatokból adódó feladatok

Támogatás: **188 millió Ft.**

Az előirányzat célja a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartás, a nemzetközi szervezetek és a minisztérium munkája közti kapcsolat megteremtése, fenntartása. Ennek keretében tartja a tárca a kapcsolatot az Európai Unió, a Közép-európai Együttműködés, az Európa Tanács és az egyéb nemzetközi szervezetek megfelelő intézményeivel. Cél továbbá a bilaterális megállapodások vegyes-bizottságaiban való részvétel lehetőségének megteremtése, valamint egyéb feladatok (fordítás, lektorálás, stb.) ellátása. Az előirányzat célja továbbá a határon túli magyar ifjúsági szervezetek kezdeményezéseinek, programjainak, és működésének pályázati úton történő támogatása, valamint a magyarországi ifjúsági szervezetekkel történő együttműködésük (Magyar Ifjúsági Konferencia) szervezése, támogatása.

4.2.4. Márton Áron Szakkollégiumért Alapítvány – Agora Irodahálózat működtetése

Támogatás: **35 millió Ft.**

Az előirányzat a határainkon túli magyar ifjúsági szervezetek számára eljuttatandó – elsősorban oktatási, szabadidős és pályázati lehetőségekkel kapcsolatos – információk biztosítására szolgál. Az Agora irodahálózatot a minisztérium és az Oktatási Minisztérium közösen működteti. Az Irodahálózat irányítása alatt fejt ki tevékenységét a Metszéspont Iroda is, amely a határon túli ifjúsági szervezetek közötti kapcsolattartást biztosítja és elősegíti az ifjúsági szervezetek magyarországi ügyintézését. A keret kilenc Agora iroda, valamint a Metszéspont Iroda működését teszi lehetővé.

4.3. Jövő Nemzedék

A jogcímcsoport előirányzatai az ifjúsági korosztályok kezdeményezéseinek támogatására, a fiatalok társadalmi aktivitásának fejlesztésére, az állami és önkormányzati szolgáltatások támogatására, valamint az ifjúsági korosztályok élethelyzetének feltérképezésére szolgálnak.

4.3.1. Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram támogatása

Támogatás: **527,2 millió Ft.**

Az előirányzat elsősorban gyermek és ifjúsági szervezetek, valamint a gyermekekért és fiatalokért dolgozó társadalmi szervezetek és intézmények munkájának és feladatainak támogatását szolgálja. Ez a cél előirányzat döntően decentralizált módon – a Regionális Ifjúsági Tanácsokkal együttműködve – az Alapprogram Tanácsának döntése alapján és a miniszter rendelkezési jogának gyakorlása mellett kerül felhasználásra a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogramról szóló jogszabályokban meghatározott célok és eljárási rend szerint a Mobilitáson keresztül. A célok meghatározásáról az 1995. évi LXIV. törvény, felhasználásának módjáról a 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet rendelkezik.

4.3.2. Az ifjúsági szolgáltatások és az ifjúság társadalmi aktivitásának támogatása

Támogatás: **100 millió Ft.**

Az előirányzat a fiatalok társadalmi aktivitásához, a közéletben és a döntéshozatalban történő részvételükhöz szükséges információk biztosítását, illetve az információs és tanácsadó tevékenységet végző szolgáltatók pályázati úton történő támogatását célozza.

4.3.3. Ifjúsági alapkutatások lefolytatása, monitoring

Támogatás: **20 millió Ft.**

Az előirányzat az ifjúsági korosztályok élethelyzetének felmérését, nyomon követését a kormányzati és az önkormányzati döntéshozatal megalapozását segítő kutatások, tanulmányok, jelentések, elemzések és utóelemzések lebonyolítását illetve megjelentetését szolgálja.

4.4 Ifjúsági létesítmény-fejlesztések

Támogatás: **557,5 millió Ft.**

A jogcímcsoport előirányzata a *Budapesti Európai Ifjúsági Központ felújítását*, illetve működtetését, az Európa Tanács és a Magyar Kormány által, 1996. évben aláírt 19. számú nemzetközi szerződésben foglaltak teljesítését célozza. Ennek keretében a Magyar Kormány kötelezettséget vállal a II. Európai Ifjúsági Központnak helyet adó épület fenntartására, valamint a biztonságos és rendeltetésszerű működtetéséhez szükséges beruházások elvégzésére.

4.5 Ifjúsági törvény

Támogatás: **334 millió Ft.**

A jogcímcsoport előirányzata az ifjúsági korosztályok társadalmi részvételével, az állam és az önkormányzatok közfeladataival, valamint az ifjúsági intézményrendszer működtetésével kapcsolatos – törvényben szabályozni tervezett – feladatok támogatására, előkészítésére; továbbá a jogszabály bevezetésének előkészítésére, illetve az ezzel összefüggő kommunikációs feladatok ellátására szolgál.

5. PHARE programok és az átmeneti támogatás programjai

5.1. PHARE támogatással megvalósuló programok

5.1.1. PHARE Diszkrimináció ellenes program (2002/000-315.01.02. sz.)

Támogatás: **148 millió Ft.**

Bevétel: 250 millió Ft. (EU forrás),

Kiadás: 398 millió Ft.

A program célja, a diszkrimináció mentességen és tolerancián alapuló befogadó, összetartó társadalom megteremtésének elősegítése. Konkrét célja a társadalmon belül olyan magatartás és gondolkodásbeli változások elindítása, amely a romákkal szembeni előítéleteket csökkenti és a toleranciát növeli. A program nemzetközi kötelezettségvállalás keretében – EU és hazai költségvetésből – az alábbi projekteket valósítja meg.

- a. Átfogó, három komponensből álló diszkrimináció-ellenes akcióorozat: országos kommunikációs média és PR kampány; oktatási program és tananyag kidolgozása általános iskoláknak; kutatás sorozat az első két komponens megalapozására és hatásuk mérésére.
- b. Pályázati alap: a helyi tolerancia-erősítő kezdeményezések támogatására a média, az oktatás, a foglalkoztatás, stb. területén. Célja, hogy az alulról jövő társadalmi kezdeményezések révén lehetővé váljon a civil szervezetek, helyi közösségek vagy más szereplők anti-diszkriminációs tevékenységeinek elindítását.
- c. Technikai segítségnyújtás pályázati alapba pályázó szervezetek pályáztatásához, szerződésének elősegítéséhez, valamint a kedvezményezett projektek lebonyolításához.

5.1.8. HU-2002-180-05-02 Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok Intézményfejlesztési projekt

Támogatás: **37 millió Ft.**

Bevétel: 49,6 millió Ft. (EU forrás),

Kiadás: 86,6 millió Ft.

A program célja a kábítószer-problémában érintett helyi szereplők együttműködésének segítése, közös megoldások kidolgozása a kábítószer problémára. A pályázati alapból a következő négy kategóriában nyújtható drogreprevenációs tevékenységhez támogatás: iskolai megelőző programok, biztonságos szórakozóhely program, alacsonyküszöbű intézmények fejlesztése, civil szervezetek humán-erőforrás fejlesztése.

5.1.9. HU- 03004-347-02-01 Esélyegyenlőség biztosítása a fogyatékosokkal élők számára

Támogatás: **94,5 millió Ft.**

Bevétel: 303,3 millió Ft. (EU forrás)

Kiadás: 397,8 millió Ft.

Kiemelt figyelmet igénylő feladat a Fogyatékkal élők esélyegyenlőségének elősegítése című PHARE projekt, amelynek célja a fogyatékos emberek társadalmi beilleszkedésének és aktív részvételének elősegítése. A program három részből áll: Twinning, pályázati alap és a Technikai Segítségnyújtás. Az ún. Twinning projekt célja, hogy a fogyatékosok inklúziójával kapcsolatos tananyag készüljön el és kerüljön átadásra harminc, a pedagógusképzésben résztvevő tanár számára dán partnerek segítségével. A pályázati alap célja az általános és középiskolák, felsőoktatási intézmények, sportlétesítmények akadálymentesítése. A Technikai Segítségnyújtás célja a pályázati alap kezelése, valamint az akadálymentesítést végző kivitelezők pályáztatásának és szerződésének elősegítése.

5.1.10. HU-03/JH/03-TI Kábítószerügyi információs rendszer kialakítása

Támogatás: 0 millió Ft.

Bevétel: 8,5 millió Ft. (EU forrás),

Kiadás: 8,5 millió Ft.

A program keretében a tagállami minta keretében kerül kialakításra a Magyarországon keletkezett kábítószerügyi adatokat kezelő szoftver, melynek célja a kábítószerügy területén tevékenykedő kormányzati, civil és tudományos szereplőket megbízható, döntéseiket és munkájukat elősegítő adatokat gyűjtő és kezelő adatbázis (help-desk) létrehozása és működtetése a Mobilitás keretein belül működő Nemzeti Drogmegelőzési Intézetben. Az adatbázissal átláthatóvá válnak a kábítószerügyi kutatások, civil kezdeményezések és programok rendszere, amely segít az átfedések kiküszöbölésében és a hatékony döntéshozatal megalapozásában. A drogszakmában tevékenykedők munkáját jelentős mértékben fogja segíteni a szakterületen keletkezett, nem epidemiológiai adatok feldolgozása.

5.2. Átmeneti támogatással megvalósuló programok

5.2.1. Civil szervezetek és az anti-diszkriminációs törvény alkalmazása

Támogatás: **54,6 millió Ft.**

Bevétel: 165,1 millió Ft (EU forrás),

Kiadás: 219,7 millió Ft.

A Transition Facility (átmeneti támogatás) elnevezésű 2004-2006-ig terjedő program, 3 évre szóló támogatást nyújt, elsősorban az adminisztratív és intézményi kapacitás-fejlesztéshez azokon a területeken, ahol a közösségi joganyag átvétele még hiányos. „A civil szervezetek és az anti-diszkriminációs törvény végrehajtása” projekt, 2004/016-689.04.02 számon, a Transition Facility 4. céljához tartozik, nevesen a civil társadalom és az állami adminisztráció fejlesztéséhez. A projekt 2004. évi végleges programját és Pénzügyi Ajánlat tervezetét 2004. június 17-én Brüsszelben megrendezett Phare Menedzsment Bizottság ülés fogadta el. Így a projekt megvalósítására nemzetközi kötelezettségvállalásunk van.

6. Csatlakozás az Európai Fogyasztóvédelmi Központok Hálózatához

Támogatás: **20 millió Ft.**

Az Európai Unióban a tagállami fogyasztóvédelmi Központok egységes hálózatot képeznek, amely hálózaton keresztül egyrészt az Európai Bizottsággal, másrészt a többi tagállami Központtal tartják a kapcsolatot. A 2004-2007. évekre vonatkozóan a fogyasztóvédelmi politikát támogató közösségi cselekvések finanszírozását szolgáló általános keret létrehozásáról 2003. december 8-án elfogadott 20/2004/EK határozat 4. Cikkének (3) bekezdése szerint az Európai Unió és egy (vagy több) tagállam közösen finanszírozza azokat a közösségi fogyasztóvédelmi hálózatokat alkotó non-profit szervezeteket, amelyek a fogyasztók számára információt és támogatást nyújtanak jogaik érvényesítéséhez, és hozzásegítik őket a megfelelő vitarendezési eljárásokhoz.

Az EU csatlakozásunk következményeként 2005-ben létre kell hozni az Európai Fogyasztói Központok Hálózatához csatlakozó hazai szervezetet. A szervezet létrehozásának és éves működtetésének becsült költsége 67,0 millió forint, amelynek 70%-a az EU-tól lehívható. Az EU támogatása csak az önrész biztosítása esetén igényelhető. Az Európai Fogyasztói Központok Hálózatához csatlakozhat - a Kormány döntésétől függően - kormányzati vagy civil non-profit szervezet, illetve a hazai és az uniós fogyasztók, akiknek határokon átnyúló panasz intézését elősegítik, továbbá tájékoztatást kapnak az igényérvényesítés lehetőségeiről.

7. Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség Élelmiszerbiztonsági Hivatallal információcsere kialakítása

Támogatás: **5 millió Ft.**

Az Unió elvárásainak (az Európai Parlament és Tanács 178/2002. EK. rendelet) megfelelően Magyarországon is létrehozták a hatósági élelmiszerbiztonsági ellenőrzések koordinálásával megbízott Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatalt (MÉBIH)

A biztonságos és egészséges élelmiszerek szabad áramlása a belső piac lényegi eleme. Az elvárásokat és elveket illetően azonban különbségek vannak a tagállamok élelmiszerekre vonatkozó jogi szabályozásában. E különbségekből adódóan a MÉBIH alapvető feladatai közé tartozik – a hazai hatóságok tevékenységének koordinálásán kívül – a tagállamokkal történő kapcsolattartás is. Ezzel biztosíthatják az élelmiszerek szabad áramlását, elkerülhetik az egyenlőtlen versenyfeltételeket, amelyek hatással lehetnek a belső piac működésére is. A rendelet külön cikkben nevesíti a fogyasztói érdekvédelmet, mely szerves része a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség (FVF) piac-felügyeleti tevékenységének.

A MÉBIH és az FVF között megkötött együttműködési megállapodás célja, az élelmiszer biztonsággal kapcsolatban a fogyasztók érdekeinek és egészségének magas szintű védelméhez, ezáltal a fogyasztók bizalmának visszanyeréséhez és megőrzéséhez való hozzájárulás. Az együttműködéssel csökkenthetők a párhuzamos vizsgálatok, felszínre kerülhetnek az eddig ellenőrizetlen területek, valamint eredményesebbé válhat a veszélyes élelmiszerek kiszűrése a kereskedelmi forgalomból.

E feladatok megvalósítása a MÉBIH és az FVF között közvetlen on-line kapcsolat kiépítését és üzemeltetését teszi szükségessé, ezáltal közvetlen bekapcsolódva a DG SANCO RASFF rendszerébe. E rendszer kiépítése lehetővé teszi (megfelelő hardware és software) az uniós élelmiszerbiztonsági hatósági kapcsolattartáson túl a nemzetközi tapasztalat cserét és a fogyasztók interaktív informálását, valamint az eddiginél lényegesen gyorsabb információáramlást.

Az FVF jelenlegi és kiépítendő számítógép rendszer összekapcsolásával a területi felügyelőségek bevonásával országos hálózat alakulhat ki az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos események gyors és hatékony rendezésére.

8. Háromszoros esélyteremtés a szociális ellátórendszer fejlesztésével

Támogatás: **1440 millió Ft.**

A program keretén az alábbi feladatok kerülnek megvalósításra.

a) Szociális alapellátások fejlesztése 600,0 millió forint

Az összlakosság számához viszonyítva az alapellátásban ellátottak száma minimális (kb. 150.000 fő), az Európai Unió tagállamainak tendenciáihoz hasonlóan ezért sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a lakókörnyezetben történő ellátásokra. A területi adottságokra, szükségletekre érzékenyen reagáló célzott szociális rendszer kiépítése a megfelelő mód a szociális biztonság megteremtésére. A lakosság többsége szükségleteinek kielégítését otthonában kívánja elérni, ami a jelenlegi ellátási kapacitások többszörözését igényli.

A szociális szolgáltatások körében a 2005-ös évben prioritást kap az otthoni ellátást segítő formák fejlesztése, a komplex ellátás megszervezése az időskorúak számára. Elsősorban a saját lakókörnyezetben történő szolgáltatás nyújtás: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés a hátrányos helyzetű családok számára. Az alapellátást nyújtó szolgáltatási formák önálló módon történő létesítése, továbbá integrált szervezeti formák megvalósításával. Ezek elsősorban a nappali szociális központ, integrált szociális központ, valamint szociális szolgáltatási központ létrehozását jelentik, amelyben a helyben történő alapellátási formákon túl kiegészülnek a nappali ellátás és a speciális ellátási formák működtetésével. Így a 600 főnél kisebb településeken falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat létrehozásával, támogató szolgálat működtetésével a 10.000 főnél nagyobb településeken, közösségi ellátás megszervezésével a pszichiátriai, szenvedélybeteg személyeknek, utcai szociális munka szervezésével a hajléktalan személyek számára. Az alapellátási formák létrehozása és működtetése döntően önkormányzati feladat, de erős növekedés várható a civil szervezetek irányából is. Az alapellátás fejlesztésére rendelkezésre álló összeg a területen problémát jelentő ellátási formák kiépítését segíti, elsődlegesen a házi segítségnyújtás és az étkeztetés valamennyi településen történő megvalósítása érdekében.

b) Szociális szakellátások fejlesztése 400,0 millió forint

Magyarországon a szociális szolgáltatások kiépítésekor többnyire a nagy létszámú, bentlakásos intézményi formára helyeződött a hangsúly. Ezen szolgáltatások több ellátotti csoportot céloztak meg, többségében messze helyezkednek el az ellátottak lakóhelyétől, ezáltal azt az EU-s elvárást ami a differenciált, lakóhelyközeli, humánus, társadalmi

beilleszkedést elősegítő, rugalmasan változó szolgáltatásokat helyezi előtérbe, a rendszer átalakítása nélkül nem lehet elérni.

A bentlakást nyújtó ellátások elsősorban ápoló-gondozó feladatokat látnak el. A kimenetet biztosító rehabilitációs folyamatok nélkül a szolgáltatások iránti igény csak nő, melyet egyre nehezebb kielégíteni a férőhelyek állandó száma miatt. Ez a fajta ellátási forma amennyiben minden célcsoport igényeire válaszként jelenik meg nem költséghatékony, nagyon drága.

A bentlakást nyújtó férőhelyek kihasználtsága nagyon magas, az intézményi elhelyezésre várók száma egyre nő. Ezen problémák orvoslására azonban nem feltétlenül a férőhelyek növelése a megfelelő válasz, mivel felmérések adatai szerint a szolgáltatást jelenleg igénybe vevők mintegy 20-30%-ának problémájára más, alternatív szolgáltatások (pl. alapellátások) adhatnak megfelelő választ.

A szociális szolgáltatások iránti igények növekedése, a szolgáltatásokkal szembeni társadalmi kihívások erősödése megköveteli az elkövetkezendő években a bentlakást nyújtó szakosított ellátási formák átalakítását. A nagy létszámú intézmények lebontását, a lakóotthoni formák létrehozását (fogyatékos, pszichiátriai, szenvedélybeteg) személyek körében. A védett szállás, szociális bérlet program indítását a rehabilitált (fogyatékos, pszichiátriai, szenvedélybeteg, hajléktalan) személyek, az állami gondoskodás rendszeréből kikerültek számára. Ezáltal a szociális és gyermekvédelmi terület egymásra épülő rendszere jönne létre. A keretösszeg a lakóhely közeli, az egyén és környezetének problémáira adekvát választ adó szolgáltatások kiépítését (beruházások és a működési feltételek biztosítása) célozza, amely a szolgáltatást közvetlenül igénylő, illetve az őt támogató család számára is megoldást nyújt (idős, fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek ellátása, a családok tehermentesítése). Melyben elsődleges cél a szolgáltatásokhoz történő hozzájutás elősegítése, a hátrányos helyzetű térségekben a foglalkoztatás segítése, támogatása, ezáltal a kistérségek megtartó erejének növelése, az infrastrukturális fejlesztés növelése, a foglalkoztathatóság növelése.

A keretösszeg biztosítja a 2005. évtől megvalósuló rehabilitációs alkalmasság vizsgálat és a differenciált normatív támogatás igénybeviteléhez kapcsolódó felülvizsgálati rendszer működtetésének forrásszükségletét is.

c) Foglalkoztatást elősegítő ellátórendszer kialakítása 80,0 millió forint

A keretösszeg a szociális rehabilitációs megvalósításának elősegítését célozza, a sérült, fogyatékos, hátrányos helyzetű családok és személyek számára. Ennek a keretnek a terhére történik a megyei rehabilitációs alkalmassági vizsgálati rendszer működtetésének, feltételrendszerének a megvalósítása is.

A szociális támogató rendszer reformjának egyik fő prioritása a pénzbeli segítségnyújtás összekapcsolása a beilleszkedést támogató szolgáltatások igénybevitelével.

A beilleszkedési programokban történő együttműködést a segélyezettek minél szélesebb körére szükséges kiterjeszteni. Ugyanakkor ennek intézményi feltételei – családsegítő és munkaügyi hálózat – csak városi szinten épült ki, miközben a segélyezettek jelentős része községekben él. Így a társadalmi integrációra irányuló kormányzati program csak akkor valósulhat meg, ha a kisebb települések megállapodás vagy társulás keretében „becsatlakoznak” a városi szociális és munkaügyi intézményekhez.

A programban résztvevő társulások feladata a környékbeli családsegítő szolgálatok és munkaügyi központok megkeresése és az onnan felkért családsegítőnek, munkaügyi szakembernek a társulás településein való tevékenységének finanszírozása, a működéshez szükséges költségek (pl. utazási költség) és tárgyi feltételek (pl. fogadóhelyiség) biztosítása. További feladat olyan képzések, tréningek szervezése, melyek felkészítik a szolgáltatást nyújtó családgondozókat, foglalkoztatási szakembereket a feladat ellátására.

A program forrását biztosító összeg elosztása pályázat útján történik.

d) Roma integráció 25,0 millió forint

A keretösszeg a roma integráció elősegítését szolgálja, amely, a tolerancia erősítő képzések tananyagának szakértői kidolgozása és azok bevezetése az egészségügyi és szociális felsőoktatásban, illetve az OKJ-es szakképzésekben, roma egészségügyi mediátorok – az Országos Alapellátási Intézet által szervezett – képzésének támogatására, ösztöndíj-pályázat lebonyolítása – a NCSSZI bevonásával – a szakirányú képzésben résztvevő, hátrányos helyzetű roma fiatalok támogatására fordítható.

e) Aktív szociálpolitikai eszközök, szociális földprogram 45,0 millió forint

A szociális földprogram általános célja: a mezőgazdasági termelésre alkalmas környezetben élő, de mezőgazdasági termeléshez szükséges feltételekkel nem, vagy azzal szűkös mértékben rendelkező, de azt hatékonyan kihasználni nem tudó, szociálisan hátrányos helyzetű családok megélhetését segíteni, életminőségét javítani, önálló egzisztenciateremtési esélyeit növelni.

A szociális földprogram alapelvei közé tartozik, a hátrányos helyzetű, gyakran tartósan munkanélküli családok aktivizálása a saját megélhetést segítő munkavégzés lehetővé tételével; az egyénekre, ill. családokra történő szociális célzott segítségnyújtás; a családok képességeinek és készségeinek megerősítése a foglalkoztatási esélyek növelésének érdekében; a helyi erőforrások kihasználása a gazdálkodási folyamatban. A szociális földprogram keretében támogatott megyék az alábbiak: Baranya, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna, Zala.

A keretösszeg az innovatív programok, módszertani, szakmai programok támogatását, EU forrásokra beadott programok saját erő biztosításának támogatását szolgálja.

f) Hajléktalan ellátórendszer fejlesztése 80,0 millió forint

A hajléktalan emberek téli időszakban történő ellátása a továbbiakban is csak pluszforrások biztosításával valósítható meg. Noha az ellátás elemeinek egy része ma már kiszámítható állami hozzájárulással rendelkezik (pl. időszakos férőhelyek kialakítása, 24 órás egészségügyi centrumok), szükség van az éves működést kiegészítő programok támogatására. Így a keret terhére lehetséges az utcai szociális szolgálatok, teajáratok, étkeztetés, a nappali melegezők igény szerinti meghosszabbított nyitva tartásának megnövekedett kiadásainak támogatására. Különösen fontos eleme a támogatásnak a régiókban működő, az utcai szociális munkát irányító, normatív állami hozzájárulással nem rendelkező diszpécserközpontok működési kereteinek biztosítása.

Jelen keret a vidéki ellátók számára jelent forrásokat, mivel a Budapesten vagy Pest Megyében működő szervezetek támogatása az Összefogás Közalapítvány számára biztosított keret terhére történik.

g) Kártyás fogyasztásmérő készülékek elterjedését segítő program 150,0 millió forint

A 1048/2004. (V. 14.) Kormány határozat rendelkezik a lakosság eladósodásának mérséklését szolgáló intézkedésekről. A programcsomag egyik eleme célul tűzte ki a lakosság eladósodásának megakadályozását, melynek eszköze lehet az ún. kártyás fogyasztásmérő készülékek használatának elterjedése.

Mivel az áram- és gázellátás alapvető szolgáltatásnak minősül, a kártyás készülékek szélesebb körben történő elterjedését önálló program keretében szükséges ösztönözni. A program indulásakor azon családokat indokolt célcsoportként megjelölni, akik adósságkezelési szolgáltatásban részesülnek, illetőleg akiknél az áramszolgáltatás már kikapcsolásra került és vállalják az együttműködést. Egy-egy ilyen készülék ára 70-80 ezer forint, így 2005-ben kb. 2000 háztartásban történő felszerelése támogatható.

A program forrását biztosító összeg elosztása pályázat útján történik.

h) Humán erőforrás fejlesztése 60,0 millió forint

Az előirányzat a szociális kutatás és szakértői feladatok támogatását, valamint a szociális szakdolgozók képzésének, továbbképzésének támogatását szolgálja.

A szociális kutatás és szakértői feladatok támogatása az alábbi alirányokat öleli fel:

- lakosság szociális (jövedelmi, lakás, életmód, stb.) helyzetére vonatkozó alapkutatások, amelyek célja a társadalomban lejátszódó folyamatok figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy a szükséges beavatkozások időben megtehetőek legyenek,
- szociális, valamint gyermekjóléti- és védelmi ellátórendszer működésének vizsgálata, a meglévő ellátási hiányok feltárása, valamint a működési anomáliák megszüntetése,
- egy-egy aktuális témához kapcsolódó szakértői feladatok elvégzése – pl.: kormányzati intézkedés hatásának elemzése.

Szociális szakdolgozók képzése, továbbképzése tekintetében az alábbi feladatokhoz a szükséges forrásokat biztosítja:

- a szociális szakképzéseknél a szakképzési törvényből az ágazati miniszter hatáskörébe tartozó feladatok (pl.: szakmai- és vizsgakövetelmények kiadása, tankönyv-ellátás, szakértői hálózat működtetése),
- az ágazatban szakképesítés nélkül dolgozók munka melletti képzésének támogatása csökkentve ezáltal a rájuk jutó képzési költséget,
- az egész életen át tartó tanulás, ismeretszerzés érdekében a helyi szinten szervezett továbbképzések, felkészítők, tanácskozások támogatása,
- a területen dolgozók személyiségének folyamatos védelme érdekében a készségfejlesztő (esetmegbeszélő, szupervíziós, stb.) programok szervezésének segítése,
- a szakmai folyóiratok, könyvek kiadásának, valamint a szakmai szervezetek tevékenységének a támogatása.

9. Nem állami fenntartók szociális címzett támogatása

Támogatás: **297,9 millió Ft.**

A szociális feladatokat ellátó nem állami fenntartók – a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény (Cct.) módosításáról rendelkező 2001. évi LXXXII. törvény V. fejezettel történő kiegészítése kapcsán – fejlesztési tevékenységük stabilitásának megteremtése érdekében címzett támogatást igényelhetnek. A nem állami fenntartók a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban Szt.) megjelölt szakosított ellátást nyújtó intézmények (ápolást-gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést és nappali ellátást nyújtó intézményi feladatok) 200 millió forint összeg feletti megvalósítási költségigényű beruházásaihoz, rekonstrukcióihoz igényelhetnek címzett támogatást. Ezzel az intézkedéssel a szociális ellátórendszer kiterjesztése, az ellátás korszerűsítése, minőségének javulása és sokrétűsége valósul meg. A törvény felhatalmazása alapján „az egyes szociális feladatokat ellátó nem állami fenntartók címzett támogatásáról” szóló 100/2002. (V. 7.) Korm. rendelet intézkedik a nem állami fenntartók támogatási rendjéről.

A pályázati programok alapján 2005. évben 2 intézmény beruházási koncepciójának támogatását javasolta a minisztérium:

- a) Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat (Dabas-Gyón) – Idősek Otthona bővítése, rekonstrukció

A Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat Ökumenikus Otthona új, 45 férőhelyes intenzív gondozást biztosító, 2 szintes részleggel bővül. A fejlesztéssel a jelenlegi ellátási feltételek korszerűsödnek, a zsúfoltság csökken, a jogszabályi előírások teljesíthetővé válnak.

- b) DERMÁK Derecskei Mentálhigiénés és Ápolási Központ Kht. (Derecske) - Fogyatékosok Otthona bővítéses rekonstrukció

A DERMÁK Kht. fogyatékos személyek otthonának bővítéses rekonstrukcióját valósítja meg egy új, 50 férőhelyes rehabilitációs intézmény létesítésével. A fejlesztéssel a jelenlegi intézmény elhelyezési körülményei is javulnak, a zsúfoltság csökken, a jogszabályi előírások teljesíthetővé válnak.

10. Egyes pénzbeli támogatások

10.1. Otthonteremtési támogatás

Támogatás: **760 millió Ft.**

A támogatás általános célja a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal felnőttek lakáshoz juttatásának, tartós lakhatásának elősegítése. A támogatás lehetséges alanyai a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő nagykorúvá vált fiatal felnőttek (évente körülbelül 2500 fő). A fiatal felnőtt kérésére a gyámhivatal határozata alapján biztosítja a települési önkormányzat jegyzője az otthonteremtési támogatást a központi költségvetés terhére.

A támogatás mértékét a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és a gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) (a továbbiakban: Gyer.) szabályozza.

10.3. Gyermektartásdíj megelőlegezése

Támogatás: **710 millió Ft.**

A támogatás általános célja a bírósági határozatokban megállapított gyermektartási díjak megelőlegezése a gyámhivatal által, ha a behajtás a kötelezettől átmenetileg lehetetlen. A támogatott célcsoport az egyedülálló szülők és gyermekeik, ha a tartásdíjról a bíróság jogerősen döntött.

A támogatás mértékét és jogi alapját a Gyvt. és a Gyer. határozza meg. A gyámhivatal határozata alapján a települési önkormányzat jegyzője biztosítja a támogatást a központi költségvetés terhére.

10.5. Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásai

Támogatás: **2 300 millió Ft.**

Az előirányzat a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló többször módosított 164/1995. (XII. 27.) Kormány rendeletben biztosított közlekedési támogatás forrásául szolgál. A közlekedési támogatás a mozgáskorlátozottak napi közlekedési költségeit kompenzáló ellátás, melynek összege a jogosult gazdasági aktivitásától függően évi 7.000-28.000 Ft között differenciált. Jogosultsági feltételeit, összegét a jogszabály meghatározza. A közlekedési támogatásra jogosultak száma 250 ezer fő, ellátásuk éves átlagos összege 9000 Ft/fő.

10.6. Mozgáskorlátozottak szerzési és átalakítási támogatása

Támogatás: **1 815 millió Ft.**

A személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás a mozgáskorlátozott személyek közlekedését azáltal segíti elő, hogy a gépjármű vásárlásához 300 ezer forint, a gépjárműnek a mozgáskorlátozott személy fizikai adottságaihoz igazított átalakításához pedig egyszeri 30 ezer forint támogatás nyújt. E támogatásokra való jogosultságot szintén a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló többször módosított 164/1995. (XII. 27.) Kormány rendelet határozza meg, míg a támogatásban részesíthetők száma évente kerül megállapításra. Az előirányzat 6000 db szerzési támogatásra jogosító utalvány kiadását teszi lehetővé. Az átalakítási támogatási igények 500 db utalvány kiadásával kielégíthetők.

10.7. GYES-en és GYED-en lévők hallgatói hitelének célzott támogatása

Támogatás: **62 millió Ft.**

Az előirányzat felhasználása a többször módosított 119/2001. (VI. 30.) Korm. Rendelet 16. §-ában meghatározottak szerint történik. A terhességi, gyermekágyi segély, a GYES/GYED folyósításának időszakára a hitelfeltevőt célzott és teljes kamattámogatás illeti meg. A fedezetet a (3) bekezdés értelmében a költségvetés biztosítja.

11. Gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások

Támogatás: **400 millió Ft.**

A program célja: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) foglalt alapellátások létrehozása és fejlesztése az egyes településeken, a gyermekvédelmi szakellátásban (gyermekotthonban, nevelőszülőnél) élő gyermekek elhelyezési feltételeinek javítása, valamint a szakellátásból nagykorúságuk miatt kikerült fiatalok lakáshoz jutásának segítése.

A jogcímcsoport keretében a következő feladatok kerülnek megoldásra:

A.) Családsegítő prevenciós programok és gyermekvédelmi intézmények fejlesztése 267 millió Ft

Gyermekjóléti alapellátások fejlesztése (pályázati kiírás keretében)

A családban nevelkedő gyermekek különböző okokból adódó hátrányainak csökkentése érdekében az alábbi tevékenységek fejlesztését kívánjuk támogatni

Speciális gyermekjóléti szolgáltatások (gyermekjóléti központ)

Speciális gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása, meglévő szolgáltatások kistérségben történő kiterjesztése, többek között kapcsolattartási ügyeletet, készenléti szolgálat, kórházi szociális munka.

- kistérségi Sure Start Központok kialakítása

A „Biztos kezdet” - ágazatközi együttműködésen alapuló és civil szerveződésekkel együttesen működtetett, 0-6 éves korú gyermekek esélyegyenlőségének megteremtésére irányuló, helyi kezdeményezéseken keresztül megvalósuló program.

- alternatív napközbeni ellátások, iskolai szociális munka

A szociális hátrányokkal, magatartási, iskolai beilleszkedési problémákkal küzdő 12 éven felüli gyermekek esélyeit növelni kell ahhoz, hogy az iskolai tanulmányaikat befejezzék, ne váljanak bűnelkövetővé, és halmozódó problémáik, disz-szociális viselkedésük miatt ne kelljen őket kiemelni a családból.

- átmeneti gondozás

Valamennyi családban nevelkedő gyermeknek esélyt kell biztosítani arra, hogy ha a szülei átmeneti időre nem tudnak róluk gondoskodni (pl. egy hosszabb kórházi kezelés miatt), akkor lakóhelyükön maradva részesítsék őket átmeneti gondozásban úgy, hogy továbbra is eredeti óvodájukba, iskolájukba járhassanak, és ne kelljen őket a gyermekvédelmi szakellátásban, a lakóhelyüktől távol elhelyezni.

Gyermekvédelmi szakellátás fejlesztése

Gyermekvédelmi törvény 2005. július 1.-ei és 2005. december 31.-ei határidőt határoz meg a szolgáltatások kötelező nyújtására, illetve a szakellátás rendszerének átalakítására.

- különleges gyermekotthoni férőhelyek kialakításának támogatása

Többszörösen hátrányos helyzetű az a mintegy 1600, gyermekvédelmi gondoskodásban levő fogyatékos gyermek, aki számára az otthont egy közoktatási intézmény: az általános iskola, és diákotthon jelenti, ahol az elhelyezési feltételek évtizedek óta nem változtak (20-30 férőhelyes hálók, a gyermekek nem rendelkeznek személyes térrel). Az ő számukra kell – 8 fős csoportok elhelyezésére szolgáló – lakóotthonokat, gyermekotthoni lakótereket kialakítani.

- speciális gyermekotthonok létrehozásának támogatása

A gyermekvédelmi gondoskodásban levő gyermekek számára – mintegy 1200-an - akik speciális ellátást igényelnek speciális gyermekotthonokat kell létrehozni.

Egyedi döntéssel

Azokat a programokat, amelyek az előző évi feladatok folytatásaként, törvényi vagy jogszabályi kötelezettség alapján támogatandók egyedi szerződéskötéssel támogatjuk. (A külföldön ellátatlanul maradt gyermekek hazahozatala, gyermekvédelmi konferenciák támogatása, monitorozási feladatok finanszírozása, országos gyermekvédelmi szakértői bizottság támogatása stb.) Saját fenntartású intézményeinknek történő keretátadással célfeladatok ellátásának finanszírozását támogatjuk.

B.) Állami gondoskodásból kikerült fiatalok lakástámogatása (100 millió Ft)

Az 1997. november 1. előtt nagykorúvá vált állami gondozott fiatalok lakáshoz jutását pályázati úton támogatjuk, cél a nagykorúvá vált fiatalok lakhatásának segítése, az önálló élet megkezdéséhez. Ennek a segítségnek a kötelező nyújtását 1997. óta a gyermekvédelmi törvény garantálja mindazoknak, akik azóta váltak nagykorúvá.

C.) Gyermekjóléti és gyermekvédelmi módszertani feladatok (33 millió Ft)

A miniszter által kijelölt regionális hatáskörű módszertani bölcsődék és gyermekotthonok, valamint az országos hatáskörű módszertani feladatot ellátó gyermekjóléti innovatív szolgáltatást végző szervezet támogatása egyedi úton történik.

12. Szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatása

A nem állami fenntartású intézmények száma jelentős, a személyes gondoskodást nyújtó intézményi ellátások 20 %-át mintegy 30.000 fő ellátását biztosítják. 8000 fő számára nyújtanak ellátást bentlakásos formában, közel 4000 fő nappali, 2000 fő átmeneti állásáról gondoskodnak. Kimagasló az idős gondozásban és a hajléktalan ellátásban betöltött szerepük. Ebbe a körbe tartoznak az egyházi, társadalmi szervezeti, alapítványi, közhasznú szervezeti, gazdasági társasági és vállalkozói körben fenntartott és működtetett nappali és bentlakásos szociális intézmények.

A nem állami fenntartású intézmények maradéktalanul teljesíteni tudják az intézményekkel szemben megfogalmazott követelményeket. A szolgáltatás módja és feltételrendszere, az intézményi működés engedélyezési kötelezettsége az állami támogatás mértéke azonos az önkormányzati intézményekével. Az ellátás zavartalansága érdekében a működési engedéllyel rendelkező intézmények fenntartói – az éves költségvetési törvényben nevesített jogcímenek – normatív támogatásra jogosultak. Az igénybevétel szabályait a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII.18.) Kormányrendelet szabályozza.

Ebből a keretből történik a bentlakást és nappali ellátást nyújtó (idős, fogyatékos, pszichiátriai, szenvedélybeteg, hajléktalan személyek) intézményeinek normatív támogatása, a gyermek és ifjúságvédelem keretében állami és intézeti, vagy átmenetileg tartósan neveltek intézményének támogatása, a bölcsődék támogatása, a szociális továbbképzés és szakvizsga címén, továbbá a támogató szolgálatok működéséhez juttatott költségvetési támogatás biztosítása. A 2005-ös évtől sor kerül az alapellátás strukturális átalakítására. A korábban lakosság alapú finanszírozást felváltja a feladathoz biztosított normatív támogatás mind az önkormányzati mind a nem állami szektorban. Ennek megfelelően ez a keretösszeg jelenti alapját a nem állami körben az étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, utcai szociális központ, nappali szociális központ, családi napközi támogatásának. Az egyházi intézményfenntartók a normatív támogatáson túl kiegészítő támogatásra is jogosultak, a kiegészítő támogatás előirányzata is ezen a soron kerül megtervezésre.

A normatív állami hozzájárulás – a gazdasági elemzések szerint - a működési kiadásoknak mintegy 60 %-ára nyújt fedezetet, tehát önmagában nem fedezi, csak kiegészíti az intézmények éves működési költségeit.

A nem állami fenntartók támogatására rendelkezésre álló keret „felülről nyitott” előirányzat. Az intézmények működőképességének megtartása, a szükséges és minden évben meg is jelenő tényleges támogatási szükségletre, az év közben várható támogatási szükségletre tekintettel indokolt, hogy a keretösszeg továbbiakban is felülről nyitott legyen.

A jogcímcsoportból az alábbi támogatási célok kerülnek megvalósításra

12.1 Bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás. Támogatás: **12 535,4 millió Ft.**

12.3 Pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint fogyatékosok bentlakásos intézményi ellátása Támogatás: **2 746 millió Ft.**

12.4 Gyermek- és ifjúságvédelem keretében állami és intézeti, vagy átmenetileg és tartósan neveltek, ideiglenes hatállyal elhelyezettek ellátása. Támogatás: **786,6 millió Ft.**

12.5. Hajléktalanok átmeneti intézményei. Támogatás: **1 368,4 millió Ft.**

12.6. Egyházi szociális intézményi normatíva kiegészítése. Támogatás: **951,6 millió Ft.**

12.7. Bölcsődei ellátás. Támogatás: **68 millió Ft.**

12.8. Szociális továbbképzés és szakvizsga. Támogatás: **118,5 millió Ft.**

12.10. Támogató szolgálatok működtetése. Támogatás: **525 millió Ft.**

12.12. Szociális szolgáltatási országos módszertani feladatok. Támogatás: **58,4 millió Ft.**

12.13. Szociális szolgáltatások regionális módszertani feladatai. Támogatás: **44,1 millió Ft.**

12.14. Nappali szociális intézményi ellátás finanszírozása időskorúak, pszichiátriai, szenvedélybetegek, hajléktalanok részére. Támogatás: **1 116 millió Ft.**

12.15. Nappali szociális intézményi ellátás finanszírozása fogyatékos személyek részére. Támogatás: **315 millió Ft.**

12.16. Étkeztetés támogatása. Támogatás: **588 millió Ft.**

12.17. Házi segítségnyújtás támogatása. Támogatás: **263 millió Ft.**

12.18. Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás támogatása. Támogatás: **21 millió Ft.**

12.21. Községi ellátás támogatása. Támogatás: **160 millió Ft.**

12.22. Utcái szociális munka támogatása. Támogatás: **240 millió Ft.**

12.23. Nappali szociális központ támogatása. Támogatás: **75 millió Ft.**

12.24. Családi napközi támogatása. Támogatás: **20 millió Ft.**

13. Hajléktalan ellátás fejlesztése

Támogatás: **500 millió Ft.**

A támogatási előirányzat a hajléktalan emberek életkörülményeinek, elsősorban lakhatási lehetőségük megteremtését szolgálja. Felhasználása pályázati rendszerben, önkormányzati közreműködéssel történik.

14. Hitelhátralékok konszolidációs programja

Támogatás: **1100 millió Ft.**

A 1048/2004. (V. 14.) Kormány határozat rendelkezik a lakosság eladósodásának mérséklését szolgáló intézkedésekről. Az elfogadott programon belül kiemelt hangsúly helyeződött az 1988. december 31-e előtt felvett, ún. régi feltételű hitelekből eredő hátralékok rendezésére, tekintettel arra, hogy ezekre a hitelek az állam 100%-os mértékű garanciát vállalt és döntő többségében hátrányos helyzetű lakossági csoportokat érint.

A konszolidációs program keretében a kilakoltatás megelőzése érdekében a Magyar Állam az OTP Bank Rt.-től átvállalja azon régi feltételű, hátralékkal terhelt hiteleket, melyek törlesztésére az érintett családok szociális helyzetük miatt nem képesek.

A programban a fedezet nélküli tartozással rendelkező, fizetéseképtelen adósok vehetnek részt.

15. Társadalmi kohéziót erősítő tárcaközi integrációs programok

A jogcímcsoportba megjelenő jogcímek általános célja a társadalmi esélyek növelése, társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, a romák valamint a fogyatékosokkal élők társadalmi integrációja, összetartó-szolidáris társadalom erősítése, az érvénysülésüket akadályozó tényezők lebontása.

15.1. Roma népesség társadalmi integrációjának felgyorsítását elősegítő feladatok és programok támogatása

Támogatás: **172,5 millió Ft.**

Az előirányzat az 1021/2004. (III. 18.) Korm. határozat Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztériumra vonatkozó alábbi feladatainak végrehajtása érdekében kerül felhasználásra:

- a romák igényeihez igazodó közszolgáltatások kiépítése
- koordinációs és intervenciós feladatok ellátása
- kulturális pályázat roma művészek, egyesületek részére
- roma szervezetek működési támogatása, EU-s forrásokhoz való hozzáférés elősegítése,
- antidiszkriminációs tevékenység,
- A 1021/2004. (III. 18.) Korm. Határozathoz kapcsolódó szakmai és pénzügyi utókövető rendszer felállítása és működtetése.

15.2. A társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkenését elősegítő programok támogatása

Támogatás: **158 millió Ft.**

A jogcím keretében az alábbi feladatok kerülnek megoldásra

- az EU társadalmi kirekesztés elleni stratégiájában való magyar részvétel megalapozása, kormányzati szintű koordinációja;
- a társadalmi kohézió szempontjainak és tematikus fejlesztési terveinek megalapozása, és kidolgozásának támogatása, valamint érvényesítése az Európa Tervben;
- a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem regionális szintű koordinációjának szakmai és informatikai megalapozása, támogatása
- hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és az őket segítő szociális és közösségi szakemberek információs technológiákhoz való hozzáféréseinek segítése (IHM-el közös programelem)

15.3. Az Országos Fogyatékosügyi Program támogatása

Támogatás: **56 millió Ft.**

A költségvetési keret az Országos Fogyatékosügyi Program (továbbiakban: Program) végrehajtására vonatkozó középtávú intézkedési tervről szóló 2062/200.(III.24.) Korm. határozatban megjelölt feladatok fedezetét biztosítja.

Ennek keretében gondoskodni kell a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.) 24.§-a alapján létrehozott Országos Fogyatékosügyi Tanács, a mellette működő, több, mint 100 civil szervezetet magában foglaló Civil Műhely, valamint az öt állandó bizottság működtetéséről.

A költségvetési keret szolgál fedezetül az Országos Fogyatékosügyi Tanács nemzetközi szervezetbeli tagdíjának (Rehabilitation International), valamint a fogyatékosügyi nemzetközi kapcsolattartásnak (elsősorban az ENSZ, az Európa Tanács és az Európai Unió).

További feladat – a Program célkitűzéseire igazodóan – a társadalmi tudatformálás, valamint az életminőség javítását célzó egyenlő hozzáférés érvényesíttetése, ami a fizikai környezet akadálymentesítését, valamint az információkhoz való hozzáférés biztosítását jelenti.

A Fot. és az Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 100/1999.(XII.10.) OGY határozat alapján évente jelentést kell tenni a Program végrehajtásáról. A jelentés megalapozása érdekében gondoskodni kívánunk a Program monitorozásáról.

15.4. Akadálymentesítési program támogatása

Támogatás: **453 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásával kívánunk hozzájárulni a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 5.§-ban, a fogyatékos személyek számára biztosított, akadálymentes, érzékelhető és biztonságos környezethez való jog érvényesítéséhez.

A program illeszkedik a „Fogyatékos emberek esélyegyenlősége: Európai Cselekvési Terv”-ről szóló 650/2003. évi Európai Közösségek Bizottságának Közleményéhez, amely alapján a 4 prioritás egyike a nyilvános épített környezet hozzáférhetősége. A tagországoknak a tervhez kapcsolódó intézkedéseiről első ízben 2005. december 3-ig kell beszámolni.

A költségvetési keretből kívánjuk biztosítani az „egyenlő hozzáférés”, valamint az „univerzális tervezés” elvével kapcsolatos ismeretek terjesztését, az akadálymentesítésben érintett szereplők (rehabilitációs szakmészek, építésügyi hatóságok munkatársainak) (tovább)képzését.

Kiemelt célkitűzés az 1998-ban már meglévő középületek – prioritási sorrend szerinti épülethalmazának – komplex, a fogyatékos személyek különböző csoportjai eltérő szükségleteinek megfelelő akadálymentesítése. 2005-ben a hangsúlyt a munkavállalást, valamint az egészségügyi alapellátást érintő szolgálatok akadálymentesítésére helyezzük.

15.5. Roma telepeken élők lakhatási és szociális integrációs programja

Támogatás: **800 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásával lakhatási és szociális integrációs program indul, amely a telepeken, telepszerű lakókörnyezetben élők életminőségét kívánja javítani, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális komponensek segítségével. A lakhatási és szociális integrációs program 2005-ben modellprogramként indul.

15.6. Kisebbségi intézmények átvételének és fenntartásának támogatása

Támogatás: **400 millió Ft.**

A támogatási keret célja a nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatai által – a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. LXXVII. tv. 37.§-a alapján - önállóan vagy más szervezettel közösen alapított, saját vagy részbeni fenntartásba átvett kisebbségi kulturális, oktató-nevelő és tudományos intézmények működésének, valamint fejlesztésének támogatása.

A keret felhasználása a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal pályázati kiírása alapján történik, azzal hogy a Hivatal elnökének javaslatát az ifjúsági, családjogi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter hagyja jóvá.

15.7. Kisebbségi koordinációs és intervenciós keret

Támogatás: **25 millió Ft.**

A támogatási keret elsősorban pénzügyi nehézségek miatt válságos helyzetbe jutott – a tizenkét nemzeti kisebbséghez tartozó - kisebbségi oktatási és kulturális intézmények, szervezetek, egyesületek, kisebbségi önkormányzatok, kiemelkedő kisebbségi rendezvények más forrásból nem finanszírozható támogatására szolgál, azzal hogy a keretből kell fedezni a „Kisebbségekért díj” hazai nemzeti kitüntetettjeinek díját is. A roma és határon túli díjazottak díját a megfelelő roma és határon túli előirányzatok biztosítják, míg a kapcsolódó dologi költségek megosztásáról az előterjesztő miniszterek állapodnak meg.

A keret felhasználása a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal pályázati kiírása alapján történik, azzal hogy a Hivatal elnökének javaslatát az ifjúsági, családjogi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter hagyja jóvá.

15.8. Nemzetiségi színházak pályázati támogatása

Támogatás: **152,9 millió Ft.**

A támogatást az ifjúsági, családügyi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter, valamint a nemzeti kulturális örökség minisztere közötti megállapodás szerint kiírt pályázati felhívás alapján az országos kisebbségi önkormányzatok, a helyi önkormányzatok által fenntartott, illetve az általuk támogatott nemzetiségi színházak, nemzetiségi színházi vállalkozások és nemzetiségi alternatív műhelyek igényelhetik. A miniszterek megállapodásukban jogosultak a költségvetési szervként állandó vagy új produkciókat létrehozó, folyamatosan játszó kőszínházat vagy ilyen színházat tulajdonló országos kisebbségi önkormányzatokat, illetve helyi önkormányzatokat a pályázati rendszeren kívüli, egyedi döntéssel működtetési hozzájárulásban részesíteni.

16. Civil szervezetekhez kapcsolódó feladatok

A civil szervezetekhez kapcsolódó feladatok irányait a széleskörű társadalmi vitát követően megalkotott Kormányzati Civil Stratégia jelöli ki. A jogcímeik célja a hatékony társadalmi párbeszéd, érdekképviseleti rendszer, az erős civil társadalom kialakulásának elősegítése, olyan civil szektor megteremtése, amely a mindenkori kormányzat stratégiai partnere lehet, és képes számos állami és önkormányzati feladat átvállalására is.

16.1. Civil Szervezetek és kapcsolódó feladatok támogatása

Támogatás: **59 millió Ft.**

A Kormányprogram II. fejezet 4. címe, az "Autonóm civil társadalmat partnernek tekintő állam" elve szerint a Kormányzati Civil Stratégiára alapozottan kidolgozott feladatsorozat végső célja, hogy az autonóm civil szervezetekben partnert találjon a kormányzat az össztársadalmi érdekeket szolgáló céljainak megvalósításában. A civil szervezetek megerősödésével lehetőség nyílik számos közfeladat kihelyezésére, valamint egyes döntések decentralizálására. Az előirányzat a stratégiában foglalt célok költséghatékony megvalósítását szolgálja. A megvalósítandó feladatok különösen:

- A civil szektort érintő jogszabályi környezet szükség szerinti átdolgozása az Igazságügyi Minisztériummal közösen, a változások, társadalmi hatások folyamatos vizsgálata, kutatása, ezzel összefüggésben tájékoztatási tevékenység folytatása, vonatkozó kiadványok kibocsátása
- A www.civil.info.hu weboldal folyamatos működtetése, fejlesztése. A weboldal működtetésének célja a civil szektort érintő minél szélesebb körű információs bázis kialakítása és hozzáférhetővé tétele az érintettek számára.
- Nemzetközi civil partnerkapcsolatok fejlesztése. Ennek keretében többek között a 2004. áprilisában közép-európai országok kormányzati civil szakembereinek megrendezett, az államok és a civil társadalom viszonyát taglaló konferencia sikerére és régiós visszhangjára alapozva a CKI tervezi a tanácskozás újbóli megrendezését. Tekintettel az azóta bekövetkezett Európai Unió csatlakozásunkra, a meghívottak körét az EU25-re, valamint a csatlakozásra váró országokra terjesztjük ki.

16.2. Nemzeti Civil Alapprogram előirányzat

Támogatás: **7 000 millió Ft.**

Az előirányzat célja a civil szervezetek működésének és tevékenységének támogatása, valamint az Alapprogram kezelésével összefüggő kiadások finanszírozása a 2003. évi L. törvény szerint. Az előirányzat keretösszegét a hivatkozott törvényben meghatározott módon határozza meg a tervezet.

17. Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség fejlesztése

17.1. Köztársasági Esélyegyenlőségi Program II (KEP II).

Támogatás: 16,2 millió Ft.

Célja, hogy a KEP II.-ben szereplő projektek lebonyolításával párhuzamosan kiépüljön a program folytatását garantáló kutatói-módszertani munka, a hatékony értékelő és koordinációs mechanizmus, valamint folytatódjon az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség szellemiségében létrejövő programok társadalmasítása, elsősorban képzések által.

A KEP Pályázatok útján támogatást nyújt olyan szervezeteknek, akik a programhoz illeszkedő képzési, kommunikációs vagy tudományos jellegű kezdeményezésekkel kívánják segíteni az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség célkitűzéseit.

17.2. Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség fejlesztése terén egyes kiemelt feladatok támogatása

Támogatás: 1045 millió Ft.

A költségvetési keret az alábbi programokra kerül felhasználásra

a) Idősügyi programok Célja az Idősügyi Tanács működtetése, az idősök társadalmi integrációjának, esélyegyenlőségének növelése, aktív életmódra ösztönzése: 90 millió Ft.

- Idősügyi Tanács működésének költségei
„Ezüstkor 2004.” Idősügyi statisztikai adattár.
- Idősbarát Önkormányzat pályázat, díj, konferencia és kiadvány lebonyolítása.
- EzüstNet. Az idősök esélyegyenlősége érdekében országos informatikai pályázati program megvalósítása.
- Idősbarát Lakás Program. A modell-program utolsó ütemeként az Idősbarát Lakás építészeti normáinak kidolgozása, tanulmány készítése.
- Kicsik-Nagyok Mozgásban. Országos szabadidősport-pályázat civil szervezetek számára, inter-generációs természetjáró és szabadidősport programok szervezésére.
- Idősök a médiában.

b) Biztos kezdet program

A 20 millió Ft támogatással tervezett program célja a gyermekszegénység következményeinek megelőzése érdekében a 0-6 éves korú gyermekek és családjaik komplex támogatása, helyi szükségleteken alapuló integrált (egészségügyi, szociális, oktatási) programok fejlesztése a gyermekek életkori szükségleteinek megfelelő szolgáltatások összehangolása.

c) Szociális célú üdülés támogatása

A fogyatékos gyermekek és családjuk, valamint az időskorú fogyatékos emberek részére nyújtott – összesen 300 millió Ft keretösszegű – támogatással egy olyan társadalmi réteget segítünk, akik társadalmunk hátrányos helyzetű rétegei között hangsúlyosan jelennek meg.

d) Az információs és tanácsadó szolgáltatás működtetésére tervezett 10 millió Ft-os keretösszeg az ügyfélbarát közigazgatásnak, az állampolgárok széleskörű tájékoztatásának, a közvetlen kapcsolattartásnak a kialakítását szolgálja. A keretből működik illetve támogatást kap az *Információs és Tanácsadó Iroda, a Romaweb, a Roma Kormányzati Portál, az EKH honlap és az Ezüstkor Honlap.*

e) Az elkobzott dolgok közérdekű felhasználásának támogatása. A vám- és egyéb vizsgálatok során elkobzott, közérdekű felhasználásra alkalmas dolgok 95%-ban hamis márkajelzések, és többnyire megsemmisítésre kerülnek, mivel a márkátlanításhoz szükséges forrással az elkobzó szervek nem rendelkeznek. A tervezett 25 millió Ft-os támogatásból egymilliárd Ft értékű ruházati és lábbeli termék márkátlanítása oldható meg, és hozzávetőlegesen 100.000 szociálisan rászorulónak osztható szét. A feladat végrehajtását a **Karitatív Tanács** vállalta fel.

f) Nők és férfiak társadalmi egyenlőségét elősegítő program

A 300 millió Ft-os keretösszegű támogatási program célja a nemek társadalmi helyzetével kapcsolatos tudatosság növelése az állami és politikai döntéshozatal minden szintjén és a közgondolkodásban, valamint a nők és férfiak közötti társadalmi esély-különbségek csökkentése. Ennek keretében a következő programok megvalósítására kerül sor:

- "Nemzeti Cselekvési program a nők és férfiak esélyegyenlőségéért" -- helyzetfeltárás, elemzés, stratégia-javaslat;
- Programok (más tárcákkal -- OM, FMM, HM, BM, KSH)
- Női civil szervezetek programjának támogatása pályázat útján.
- Krízis-kezelő központok és védett menedék-otthonok program: a 45/2003. OGY Hatból és a z 1009/2004. Kormányhatározatból, valamint a statútumból fakadó állami feladatok megvalósítása.
- EQUAL projekt
- Nőképviselési Tanács működtetése;

g) Esélyegyenlőségi hálózat- és térségfejlesztési programokra tervezett 300 millió Ft keretösszeggel a következő feladatok kerülnek megvalósításra:

- *Országos Esélyegyenlőségi Hálózat* működése, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy hazánkban megvalósuljon az EU normái és elvárásai szerinti (pl.: Helsinkai Nyilatkozat, Pekingi Nyilatkozat) társadalmi kohézió és integráció, valamint érvényesüljön a 2003. évi XXV. törvény, Nemzeti Cselekvési Terv. Helyi szinteken szükség van korszerű jogi- és társadalmi szolgáltatásokra, a különböző társadalmi szférák és szervezetek koordinációjára, átfogó módszertani, szakmai és gyakorlati rendszerek kidolgozására.
- *„Élhetőbb faluért” program*. A 2002 óta tárcaközi együttműködéssel megvalósuló program célja az ország leghátrányosabb helyzetű településeinek komplex fejlesztése összhangban az uniós elvárások szerint kidolgozott országos fejlesztési tervekkel
- *Települési szintű közösségi kezdeményezéseket, közösségi részvételt támogató program*. Célja a települési szintű közösségi kezdeményezések szakmai támogatása a közösségi alapú, strukturált, összetartó és szolidáris helyi társadalom megerősítése, a folyamatban résztvevők közötti együttműködés és partnerség fejlesztése

18. Alapítványok támogatása

18.1. Magyarországi Cigányokért Közalapítvány támogatása

Támogatás: **1135 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásával a Közalapítvány célja, hogy az esélyegyenlőség megteremtése érdekében támogassa a hazai cigányok önazonosságának megőrzését, társadalmi integrálódását, az őket érintő munkanélküliség mérséklését, az iskolai és iskolán kívüli oktatásban esélyeik növelését és emberi jogaik védelmét.

18.2. Fogyatékosok Esélye Közalapítvány támogatása

Támogatás: **316 millió Ft.**

A költségvetési keret a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 20.§-a alapján, a rehabilitációs szolgáltatáshoz való jog érvényesíttetésére létrehozott Fogyatékosok Esélye Közalapítvány működtetésének, valamint Alapító Okiratában meghatározott feladatok teljesítésének a költségeit tartalmazza. 2005-ben kiemelt prioritás az egyenlő hozzáférés biztosítása, illetve az Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtására vonatkozó középtávú intézkedési tervről szóló 2062/2000.(III.24.) Korm. határozat mellékletének 2.1. pontja alapján a jelnyelvi tolmácsolgálatok országos hálózata kiépítésének befejezése.

18.3. Hajléktalanokért közalapítvány támogatása

Támogatás: **30 millió Ft.**

A hajléktalan ellátás országos módszertani feladatait ellátó szervezet 2003. év óta üzemelteti a volt Mentőkórház épületét. Itt speciális éjjeli menedékhelyet, valamint 24 órás egészségügyi központot működtetnek. A szervezetnek a támogatása elsősorban a volt Mentőkórház működési kiadásaihoz járul hozzá, azonban ezen túl a szervezet számos további tevékenysége segíti a minisztérium munkáját (pl. pályázatok lebonyolítása, konferenciák, műhelymunkák szervezése), melyhez a szükséges források biztosítása ezen keret terhére valósul meg.

18.4. Nemzetközi Pikler Emmi Közalapítvány támogatása

Támogatás: **15 millió Ft.**

A közalapítvány létrehozásában a minisztérium alapító tagként vett részt. Az Intézet 40 férőhelyes, teljes körű otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenesen elhelyezett, átmeneti és tartós nevelésbe vett 0-3 éves gyermekek számára. Az állami költségvetésben biztosított normatíva mellett a szakmai keretből nyújtott támogatás speciális feladatok, új módszerek, kutatások pénzügyi fedezetének résztámogatása. A Közalapítvány nemzetközi szervezetekkel együttműködve fejleszti tovább egyedülálló módszerét.

18.5. Tessedik Sámuel, „hogyan a gyermekek megszülessenek és felnőjenek” Alapítvány

Támogatás: **10 millió Ft.**

Az állami gondoskodásból kikerült, vagy más okból otthontalanná vált fiatal anyáknak nyújt segítséget, hogy születendő gyermeküket saját maguk nevelhessék fel. Halmozottan hátrányos helyzetű egyedülálló édesanyák, állami gondozott leányanyák számára oktatási tevékenységet végez, ingyenes tanfolyamokat szervez, segíti a továbbiakban az önálló életvitel kialakítását.

18.6. Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány támogatása

Támogatás: **120 millió Ft.**

A szervezet támogatásából a budapesti és Pest megyei hajléktalanellátó szervezetek számára biztosíthatunk forrásokat. Ez elsősorban, - csakúgy, mint a vidéki szervezetek esetében – a téli ellátás megnövekedett kiadásaihoz való hozzájárulást jelenti, azonban lehetőség adódik további kisebb volumenű felújítási munkálatok támogatására is.

18.7. Hozzájárulás a hadigondozásról szóló törvényt végrehajtó közalapítványhoz

Támogatás: **4 000 millió Ft.**

A hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény rendelkezik a hadigondozottak ellátásáról, az ellátások pénzügyi feltételeiről, valamint a költségeket kezelő Hadigondozotti Közalapítvány létrehozásáról.

A Közalapítvány gondoskodik a hadiesemények során hősi halált halt, vagy megrokkant katonákról, polgári lakosokról és azok hozzátartozóiról.

A Közalapítvány tevékenységének fő területei:

- egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító- és egészségügyi rehabilitációs tevékenység;
- szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása;
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.

A Közalapítvány számára átadott központi költségvetési forrás a törvényben meghatározott juttatások, természetbeni ellátások és kedvezmények fedezetül szolgál, melyek 2005. év során mintegy 20.000 ember ellátását teszik lehetővé.

18.8. Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány támogatása

Támogatás: **414,8 millió Ft.**

A keret a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. LXXVII. tv. 55., valamint 55./A paragrafusaiban, valamint a Közalapítvány Alapító Okiratában meghatározott feladatok végrehajtását szolgálja azzal, hogy a roma ösztöndíj pályázatokat a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány, a jelen költségvetési törvényben biztosított kerete terhére hirdeti meg.

18.9 Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány

Támogatás: **300 millió Ft.**

A Közalapítvány feladatai közé tartozik az emberi és állampolgári jogok védelme, a gyermek-és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselő, a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.

A Közalapítvány céljaként megvalósítandó a betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselők foglalkoztatása, képzése, továbbképzése, munkájuk irányítása, szervezése, segítséget nyújtani az egészségügyi ellátásban, a gyermekvédelmi gondoskodásban és a szociális szolgáltatásban részesülőknek jogaik megismerésében, érvényesítésében, védelmében, a képviselők tapasztalatai alapján segíteni a jogok és kötelezettségek egységes értelmezését és azok gyakorlati megvalósulását, segíteni a szolgáltatók felkészülését az ágazati törvényekben előírt jogok biztosítása érdekében.

19. Társadalmi szervezetek támogatása

E jogcímcsoport szerinti támogatás a fogyatékosokat képviselő közhasznú szervezetek, szövetségek, azok megyei és helyi szervezetei, illetve tagszervezetei működését, a működés alapvető célját megvalósító tevékenység elősegítését, a fogyatékosoknak nyújtott szolgáltatások minőségi és mennyiségi szempontú fejlesztését, az autizmussal élő gyermekek és felnőttek komplex, rehabilitációs ellátásának megteremtését szolgálja. Ennek keretében

19.1. Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége támogatása

Támogatás: **75,2 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásával kívánjuk elősegíteni a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosításáról szóló ENSZ Szabályok 18. szabályában foglalt azon célkitűzést, amely szerint a tagállamok bátorítják, gazdaságilag és egyéb téren támogatják a fogyatékos emberek szervezeteinek erősödését. Ugyanezt az elvet erősíti meg az Európai Bizottság, az Európai Fogyatékosügyi Fórum és más szervezetek által 2002-ben kiadott Madridi Deklaráció is.

A költségvetési támogatás célja a Szövetség és szervezeti egységei, tagszervezetei működésének biztosítása. Bátorítani szeretnénk a Szövetség azon szolgáltatásainak fejlesztését, amelyeket saját szervezeti egységeinek, tagszervezeteinek nyújt (pl. jogsegély-szolgálat, érdekképviselő és érdekvédelem, közösség- és hálózatépítés, nemzetközi kapcsolattartás).

A támogatás egyben hozzájárulás az állami feladatok ellátásában való közreműködéshez.

Kiemelt célkitűzés annak ösztönzése, hogy a szubszidiaritás elve alapján a Szövetség olyan ernyőszervezetté válhasson, amelynek tagszervezetei a helyi közösségekre alapozott civil szerveződéseké válnak.

19.2. Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége támogatása

Támogatás: **174 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásának indoklása megegyezik az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesület támogatásának indoklásával.

19.3. Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége támogatása

Támogatás: **152,3millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásának indoklása megegyezik az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesület támogatásának indoklásával.

19.4. Magyar Vakok és Gyengélátók Országos Szövetsége támogatása

Támogatás: **205 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásának indoklása megegyezik az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesület támogatásának indoklásával.

19.5. Fogyatékosok országos és regionális szervezeteinek támogatása

Támogatás: **70 millió Ft.**

A költségvetési keret felhasználásával – meghívásos pályázattal – erősíteni szeretnénk az autista, az értelmi fogyatékos és a halmozottan fogyatékos személyek szervezeteit. Célunk az Autisták Érdekvédelmi Egyesületének, az ÉTA Értelmi Sérülteket Támogató Alapítványok és Egyesületek Szövetségének, valamint a Halmozottan Sérültek Szülőszövetségének támogatása. A keret alkalmas arra, hogy megerősítse az ernyőszervezeti funkciókat (azon szolgáltatásokat, amelyeket a tagszervezeteknek nyújtanak). Az ernyőszervezetek tagszervezetei csak akkor pályázhatnak, ha nem pályáznak a Nemzeti Civil Alap működési alapjára. Kiemelt prioritás továbbá az egyenlő hozzáférés elvét érvényesítő civil szervezetek támogatása.

19.6. Fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek támogatása

Támogatás: **20 millió Ft.**

Bevétel : 120 millió Ft.

Kiadás: 140 millió Ft.

Az előirányzat terhére végzendő feladatokat a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 45. § (3) bekezdése, ill. az egyes fejezeti kezelésű előirányzatokkal kapcsolatos eljárási rendről szóló 40/2003.(VI.19.)GKM rendelet határozza meg.

Az európai uniós elvárásoknak megfelelő civil fogyasztóvédelmi mozgalom kialakulása érdekében a Kormány II. középtávú fogyasztóvédelmi politikája kiemelt feladatként írja elő a fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek szerepének növelését, működési feltételeik javítását.

A támogatás fő célkitűzése a lakosság közérzetét javító, tudatos fogyasztói magatartást elősegítő civil fogyasztóvédelmi mozgalom ösztönzése, a társadalmi szervezetek fogyasztói érdekvédő, jogérvényesítő, tájékoztató tevékenységének elősegítése.

A feladat végrehajtásából várható gazdasági előnyöket az EU Bizottsága által kiírt pályázatokon a szervezetek által elnyert támogatási összeg, illetve az állami fogyasztóvédelem tehermentesítése - a fogyasztóvédelmi panaszügyintézés, az oktatás és a fogyasztók tájékoztatása terén - jelenti.

Társadalmi hatása pedig a fogyasztók megelégedettsége, amely viszonylag kis ráfordítással nagy társadalmi hozaddal bír.

19.7. Békéltető testületek támogatása

Támogatás: **33 millió Ft.**

A támogatás fő célkitűzése a békéltető testületek működésének folyamatos biztosítása, miáltal érvényesül az EU egyik fogyasztóvédelmi alapjoga, az olcsó, gyors, hatékony eljáráshoz való jog.

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 18.-37. § alapján a gazdasági kamarák mellett minden megyében és Budapesten (összesen 20) békéltető testület működik.

A támogatás felhasználását az egyes fejezeti kezelésű előirányzatokkal kapcsolatos eljárási rendről szóló 40/2003.(VI.19.)GKM rendelet, a békéltető testületi tagok díjazását a 211/1998 (XII.24.)Korm. rendelet szabályozza.

A békéltető testületekhez 1999-ben 336, 2000-ben 419, a 2001. évben 448, 2002. évben 652, 2003. évben 1082 kérelem érkezett. Az 1082 ügy közel fele (599) ügydöntő határozattal (ajánlás, egyezség, határozat) fejeződött be, és 483 ügyben került sor az eljárás megszüntetésére. A testületek ügyszámának növekedése várhatóan felgyorsul, tekintettel arra, hogy az elmúlt évben megjelent jogszabályok (szavatosság, jótállás) változása miatt a fogyasztói jogérvényesítés a hatóságoktól a békéltető testületekre terelődnek át.

19.8. Magyar Máltai Szeretetszolgálat támogatása

Támogatás: **150 millió Ft.**

A szeretetszolgálat alapfeladata az idősek, gyermekek, betegek, sérültek, hajléktalanok és a határon túli magyarok szociális segítése, szociális ellátórendszerének működtetése, a szervezetek feladatainak működési támogatása.

Az országban működő 172 helyi szervezet és azok keretében működő 85 szociális intézmény működéséhez, az országos központ feladatainak ellátásához nyújt hozzájárulást a központi költségvetés.

19.9. Nagycsaládosok Országos Egyesülete támogatása

Támogatás: **30 millió Ft.**

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete értékközpontú, professzionális, pártoktól és felekezetektől független civil szervezet, mely munkájával az állami feladatellátást segíti elő a nagycsaládosok életkörülményeinek javításával, szociális szolgáltatási, érdekvédelmi feladatok ellátásával.

A NOE tehát elsősorban olyan közfeladatokat lát el kiemelten közhasznú szervezetként, melyekről egyébként állami intézmények vagy önkormányzatok gondoskodnak

Szakmai tevékenységét országsszerte működő tagszervezetein, illetve 4 régióközpontján keresztül valósítja meg.

A NOE széleskörű civil kapcsolatokat ápol, kiemelkedő szerepet játszott többek között a Nemzeti Civil Alapprogram megalakulásában. Az Egyesület továbbá kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal is rendelkezik.

19.12. Civil Szolgáltató Központok támogatása.

Támogatás: **90 millió Ft.**

A civil szolgáltató központok hálózatát a kormányzat 1999. óta támogatja. Az eltelt idő során a hálózat bebizonyította, hogy stratégiai partnere a kormányzatnak a civil stratégia megvalósításában. A támogatás célja, hogy a hálózat tagjainak szakmai munkája segíti a civil társadalom felkészültségének és az önszerveződés hatékonyságának javítását, a civil szervezetekkel kapcsolatos kormányzati elképzelések megvalósítását és ösztönzi társadalmi párbeszéd kialakulását.

A jelenleg folyó program szerződési 2003. április 1-től élnek, hároméves időtartamra szólnak. A központok működtetésére vonatkozó pályázati támogatást elnyert civil szervezetek éves felülvizsgálatának kikötése mellett

19.14. Telefonos segélyszolgálatok támogatása.

Támogatás: **35 millió Ft.**

A jogcím keretében a családon belüli erőszak megelőzését, illetve krízishelyzet kezelését szolgáló ingyenes telefonvonal működtetése kerül megoldásra. Innen kap támogatást többek között

– a **Kék vonal Gyermekkrízis Alapítvány**, amely krízis-kezelő képzéseket, reklámkampány megszervezését és lebonyolítását, gyermeklélektan és drog prevenciós képzéseket végez. A rendszerben ügyeletet vállaló szakemberek a legveszélyeztetettebb réteget célozzák meg, elsősorban prevenciós jelleggel. Az ügyelet 24 órán át elérhető, jelzőrendszerként szolgál a testi és lelki bántalmazás, szülői gondatlanság területén.

– *Magyar Gyermekek-és Ifjúsági Telefonos Lelkisegély Szolgáltatások Országos Szövetsége* (GYITOSZ) tevékenységével hozzájárul a mentálhigiénés prevencióhoz és krízisintervencióhoz. Biztosítja a gyermekek és fiatalkorúak veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer szerepét a nem állami szervek részéről. Kapcsolatot tart a hasonló rendeltetésű hazai és nemzetközi szervezetekkel, a Szövetség és a tagszervezetek javára együttműködik azokkal.

20. Célelőirányzatok

20.6. TF 052240 IDF Világbanki segély romaügyi intézményfejlesztéshez

Támogatás: **7,3 millió Ft.**

Bevétel: 38,8 millió Ft,

Kiadás: 46,1 millió Ft.

Célja, hogy megerősítse a Roma Integrációs Igazgatóságot és kapacitásait, növelve ezáltal a romákkal kapcsolatos ügyintézés színvonalát és a roma projektek hatékonyságát.

21. Országos kisebbségi önkormányzatok támogatása

Támogatás: **870, 2 millió Ft.**

Az előirányzat az Alkotmány 68. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség alapján a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben, illetve más törvényekben és jogszabályokban biztosított jogok, az ezekben meghatározott feladatok végrehajtásához biztosít támogatást.

Az előirányzathoz folyósítandó támogatások tekintetében prioritást élveznek

- a nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatai működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel kapcsolatos költségek fedezetének biztosítása;
- az országos önkormányzatok törvényben és más jogszabályokban foglalt jogai gyakorlásához, illetve feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel kapcsolatos költségek fedezetének biztosítása.

Az előirányzat forrásainak felhasználására a nemzeti és etnikai kisebbségek önkormányzatai véleményének figyelembe vételével, az egyes országos kisebbségi önkormányzatokkal kötendő írásos megállapodás alapján kerül sor, melynek tartalmaznia kell a támogatások elszámolásának szabályait.

22. Nemzetközi kapcsolatokból eredő kötelezettségek

22.1. Nemzetközi szervezetek tagdíjai és egyéb támogatásai

Támogatás: **3 millió Ft.**

Az előirányzathoz kerül finanszírozásra a nemzetközi szervezetek tagságból adódó tagdíjfizetési kötelezettsége, illetve ezen túlmenően a tárca tevékenységével összefüggő egyéb kormányközi szervezetek (ENSZ) és ahhoz kapcsolódó más szervezetek, valamint egyes nem kormányzati szervek feladatellátásában való részvételt biztosító költségek fedezete.

22.2 EU tagságból és nemzetközi együttműködésekben eredő kötelezettségek teljesítése.

Támogatás: **20 millió Ft.**

A tagállamként, valamint a nemzetközi kötelezettségből adódó feladatok jog-, illetve szakharmonizáció megvalósításának támogatása.

22.3 Hosszú távú fejlesztéspolitikai prioritások, a II. NFT ágazati tervezése.

Támogatás: **10 millió Ft.**

Megvalósulandó cél az ágazati felkészülés és közreműködés támogatása az NFT második szakaszában, mely a folyamatos előkészítési, tervezési feladatok folytonosságát biztosítja. A szakmai programkeret az NFT egészségügyi és szociális feladatainak második szakasza; adatgyűjtések, szakmai fórumok és munkacsoportok működtetésének támogatásával.

23. Intézményi felújítások

Támogatás: **150 millió Ft.**

Az államháztartási törvény és a kincstári vagyona vonatkozó kormányrendelet előírásai szerint, a kincstári vagyont kezelő szervezetek kötelesek gondoskodni, az általuk használt épületek és berendezések állagmegóvásáról, karbantartásáról és javításáról – felújításáról.

A szinten tartás feltételeként ciklikusan elvégzendő feladatok folyamatos finanszírozásához az intézmények nem rendelkeznek elegendő forrással, így halasztódtak azok a munkálatok, amelyek biztosították volna az állami vagyon mindenkori megfelelő műszaki állapotát.

A 2005. évi terv összeállításánál determinációt jelentenek a tervezési időszakban betervezett beruházások, és rekonstrukciók, és korlátozott mértékben indítható új feladatok.

10. cím: Családi támogatások

A családi támogatások keretébe a családi pótlék, az anyasági támogatás, a nevelési ellátások, gyermekgondozási díj, továbbá az apákat megillető munkaidő kedvezmény távolléti díjának költségvetési forrása tartozik.

A családi támogatások vonatkozásában az egyes előirányzatok tervezése az ellátásban részesülők várható létszámának, valamint a támogatások reálértékének megőrzésének szempontjára figyelemmel történt. A családi pótlék előirányzata az infláció várható mértékével arányosan növekszik.

Az anyasági támogatás, a gyermekgondozási segély és a gyermeknevelési támogatás értékmegőrzését az biztosítja, hogy összegük az öregségi nyugdíj legkisebb összegéhez igazodik. Ennek megfelelően az egyes előirányzatok tervezése a nyugdíjminimum 6.25 %-os emelkedésére figyelemmel történt.

A gyermekgondozási díj esetében a várható bérnövekedés (8 %) került figyelembevételre, mivel a gyed mértéke a keresettől függ. Ugyanezen ok miatt az apákat megillető munkaidő kedvezmény távolléti díjának megtérítésére tervezett előirányzat is a keresetek várható növekedésének figyelembevételével került meghatározásra.

11. cím: Egyéb szociális ellátások és költségtérítések

Az előirányzat a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő támogatások, valamint a különféle jogcímenek adott térítések finanszírozást szolgálja. Az egyes ellátások előirányzatainak tervezése a várható makrogazdasági mutatókra, valamint az ellátásokban részesülők létszámának várható alakulására figyelemmel történt.

Az un. jövedelempótló és jövedelemkiegészítő ellátások tervezése a 2004. évi várható kiadásokra és a létszámban bekövetkező változásokra, valamint 2005. január 1-jétől – az ellátások átlagos 6,25 %-os – emelésére tekintettel történt.

A megváltozott munkaképességűek járadéka, az ellátotti létszámban kismértékű növekedésen túlmenően, az előirányzat emelkedését a járadékok összegeinek növekedése is indokolja. A rokkantsági járadék esetében kismértékű - mintegy 3 %-os - létszámnövekedés prognosztizálható, mely az ellátások összegének emelésén túl az előirányzat tervezésénél figyelembe vételre került.

A politikai rehabilitációs és más nyugdíj kiegészítések előirányzatból finanszírozott ellátásokban részesülők száma csökken, ezért az előirányzat alacsonyabb szinten tervezhető.

A mezőgazdasági járadék, a házastársi pótlék, valamint a bányászok korengedményes nyugdíja és a szénjárandóság kiegészítésénél az előirányzat kisebb mértékben emelkedik, mint az ellátások összegei. Ennek oka, hogy az érintettek száma évek óta csökkenő tendenciát mutat.

Az egyéb segélyek címén tervezett cukorbetegség támogatása és lakbértámogatás „kifutó ellátások”, új jogosultságok nem állapíthatók meg, emiatt az e célra fordított kiadások évek óta csökkennek.

A fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadéka előirányzat tervezése a hatályba lépett jogkiterjesztő intézkedéseknek a létszámra gyakorolt hatásaként további 6 %-os létszámbővülés figyelembevételével történt.

A különféle jogcímenek biztosított térítések közül a közgyógyellátás előirányzatára - a támogatási rendszer célzottságát javító tervezett intézkedésekre figyelemmel - 19 000 millió forint forrás szükséges.

Az egyéb térítések az Egészségbiztosítási Alap számára átadott forrásul szolgálnak, továbbá az ellátásokkal kapcsolatos igazgatási költségeket fedezik.

Budapest, 2004. október 11.

Dr. Draskovics Tibor
pénzügyminiszter

Göncz Kinga
miniszter